

౩౦౫౫౫

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3.

చెన్న పట్టణము 1916 నంబ జూలై నెల 28 వ తేది శుక్ర వారము

NO 101

నంపుటము. 3.

న. శ. నా. మ. స. వ. త. ర. ఆ. పా. థ. మా. స. బ. హ. శ. చతుర్థి ౧౪.

సంచిక ౧౦౧

శారదాంబ

స్తోత్రబోధినియనునాటకం

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు

మార్గమందు. జూపబడినది, అందఱను

జదివి తీరవలయును.

వెల 0-4-0 మాత్రమే.

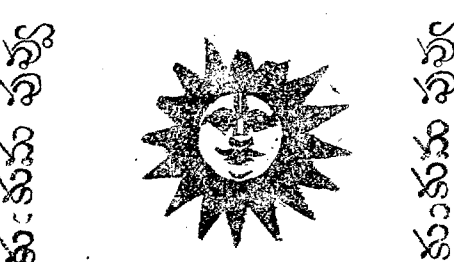
పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

చిరునామా:—

అంధోద్రుతి కా కార్యాలయము,

7, తంబుసెట్టివీధి, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు

మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును

గమనింపును. కరస్పాకజెచ్చు మొదలగునవి

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.

(౧౩) ౭౧, తామ్మింపేటి, బొంబాయి.

ఆంధ్రనర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

శ్రీయుత కల్పమంచి రామలింగారెడ్డి

గారిచే వ్రాయఁబడినది

వెల 0.4-0]

[పోస్టేజి ప్రత్యేకము

ఆంధ్రనర్వక కార్యాలయము

7 తంబుసెట్టి వీధి, మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—డా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

కైలిమలభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొను

పిల్లలను. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములో

అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాసి

జును. చందావద్దతి అనుసందికలదు య. ౩.౧.౨

అంచెనాలి లేదు. ప్రణేహితుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు ఏ. డి. గా పంపుదుము.

జలయాదా:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,

(27) 1౩, తామ్మింపేటి, మదరాసు అని వ్రాయును.

స్వధర్మ ప్రకాశిని

మత విషయక మాసపత్రిక

సంకల్పర చందా రూ 2 లు మాత్రమే.

ఈ పత్రిక 8 సంవత్సరములకుండి చుట్టల ప్రకటింపబడుచున్నది. ఆంధ్రభాష మందు ప్రకటింపబడుచున్న పత్రికలలో చిత్రాచార విషయములను శాస్త్రమునకు రీతి ననుసరించి సమాతనధర్మమును బోధించుచున్న పత్రిక మిగిలినది లేదు. ఈపత్రికను కొందఱు దారులును జమీందారులు రాజసోపాధులయి 116 రూ॥ల నిచ్చుచున్నారు. చందాపు 25 పథాసపోవకు లున్నారు. దీనియందు ప్రకటింపబడుచున్న సమాతన ధర్మవిషయక శాస్త్రమునకు రీతి చాతుర్వర్ణ్యమునున్న గు విషయములను హిందూ ధర్మము కలిపితిరకలేదు.

4-వ సంపుటము మొదలుకొని 7-వ సంపుటమువఱకు ౪౮ ప్రాతసంపుటములు ఒక్కొక్కటి, రూ 1-8-0కు ఇచ్చెదము. 5, 6, 7, సంపుటములు ఒక్కొక్కటి, రూ 1-8-0కు ఇచ్చెదము. 8 వ రూ 5 కు ఇచ్చెదము.

జలయాదా:— మా నేజరు స్వధర్మప్రకాశిని,

107 గుంటూరు, అని వ్రాసి.

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా పీసా 1-కి వెల 0-8-0.

ప్రతివారము వేలకు పేలు విక్రయము

తీలినోపులమాన్పును, వాయువు పోట్ల బోగొట్టును

చార్వపునొప్పుల తొరదోలును. పోట్లబోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

నువాసన గలిగి యుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

కస్తూరి తులం ౧ కి రూ 30-౦౦

అమృతాంజనం డిపో, 10౭, శ్రీకొండ, బొంబాయి

7, తంబుసెట్టివీధి, మదరాసు.

తెలుగు ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి శాలిగవతరగతివఱకును మూడవ తరగతివఱకును వి. ఇది పసిడి తెలిసిన పితాపురము ప్రామాణ్య పరిధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, కూచి నగ సింహంపంతులు బి. యె. యల్. టి. గారి చేతను, పాడుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు గారి చేతను రచించబడినది. మతియు మొదటి యాడు తరగతులచేత చక్క పుస్తకములకు దైర్ఘ్యము గారు 1916 వ సం జూలై నెల 6 వ తేదీన పోస్టలెంటు బార్ని గెజట్టులో పాఠశాలలయందు ముద్రాగింపకదప్పని అనుమతి యిచ్చియున్నది. ఒక్కొక్క పుస్తకమునకు మిక్కిలి నుండరములైన సాదాపాదులును రంగుపాదులును ఉన్నవి.

ఆనందవాచకపుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0

" రెండవతరగతి రూ 0-2-6

" మూడవతరగతి రూ 0-3-0

" చాలవతరగతి రూ 0-4-0

235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో,

ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు పడుపుటకు, వాటిని కాసుచేయు గలవారు తరగతులు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుపుకో రుదోభాగములు రుదోభాగములచేయునో అది తెలియజేయునట్లు స్వల్పముగా చేయు రీతియందు యాచంకముల శల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, యాకోపియన్ రోడవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించగల్గు మోటువానివద్దనుంచి లై సెన్సు గెట్టింది వరకును. మొదలకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగిగూడు జూలై నెల 1౪ తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 31 కు తేదీ ౩౧ గాని అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నిగమింపబడు తాబోనంగబడును. ఈ క్రింద నడవారించువారికి వ్రాసితిమి.

(౩1) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

గవర్నమెంటు ప్రయోగము

22 వ తేదీ శనివారమున ఇల్లులలోని గవర్నమెంటు ప్రయోగము పాఠశాలకు సంబంధించిన విద్యార్థి యొక్క ధ్యాన సంఘముయొక్క సభయొక్కటి జరిగినది. రాష్ట్రపాద్యు వి. ఆర్. వేంకటరామయ్యగారు ఆనరభుజువారు (2 వ స్ట్రోక్ న్యూస్ ఇన్స్పెక్టరు) ఆ గ్రామపాఠశాలను వహించిరి. దైవ ప్రార్థన ముగిసినతోడనే మహాత్మా గుర్రాజుగారు బి. ఎ. ఎల్.టి. గారు స్పష్టపరిచిన గురించి యొక వ్యాసము జరిపిరి. స్పష్టపరిచిన యానది గ్రంథములను జదివి కలుగజేసికొను జ్ఞానముకంటె వలెనది. ప్రకృతి పరిణామమును ఏసంగతిని గాని స్పష్టపరిచుగా నమ్మియుండ నవసరములేదు. ప్రకృతి పరిణామమున పెక్కు లాభములున్నవి. ప్రథమమున మన జీవితమున కొకవిధి సంకెను గలుగును. తనవికాలముందు బొలములలో విహరించుచున్నప్పుడు మనుష్యులయందలి సహృదయము రానున్నప్పుడు వీక్షించుచున్నప్పుడు మనమునందు కలుగుచుండలేదా? ప్రకృతి పరిణామమున నింద్రులయొక్క వృద్ధిపొందుగా. దానివలన మనోవికాసము కలిగి బాగాభివృద్ధియగును. బాహ్య వస్తుపరిణామ విరివిజెందును. అందుచే, క్రమము, పరిణామ కనుగొను శక్తి దీనియందుకంటె మరి తెలియించును నింత విశేషముగ వృద్ధి నొందును. పాఠశాల పాఠములవలన గలిగిన జ్ఞానమును మనమున జటిలముకొనుటకు ప్రకృతిపరిణామము విశేష సహాయకారి. ప్రకృతిపరిణామ చిత్రలేఖనమున మనకు కలిగించును. మనుష్యులకును పరిణామ పాఠములకును సంబంధము గలుగును. వాక్యచరణ మందియంతయును గలుగజేయుచున్నది. అందువలన కల్పనాశక్తి యితరములకు కనీష్టములయొక్క వృద్ధి చుట్టూరదును గ్రహించవచ్చును. దేనినో జక్కగా బరిశీలించి గ్రహించి దానిభావమును బరిశీలించి పిమ్మట గంభీరమును జేసికొనెదల బాలకుల జక్కగ మనస్సునబట్టి దానిని మరల జదువవలసినపుడు నిజాపరమనినచోట్ల నిజపుడు, విమరణ కర్మమగునట్లు చూడవచ్చును. భూగోళశాస్త్ర ప్రభుత్వమును ప్రకృతిపరిణామమునో బోధించవలెను. గ్రామభూగోళము వ్యాపార యంతర్య భూగోళమును జేర్చుకొనుట కలసింది. ఇంకను ప్రకృతిపరిణామమున నీతివృద్ధి జెందును. వాడుకలకు నమూనాలగు జంతువుల యవయవ నిర్మాణమును, కర్మదా యొక్కరీతిగ జరుగుచుండు వక్షాత్రాది సంచారమును పరిశీలించగా నర్వశక్తిగల యాస్థిగదున్నాదని బుద్ధి జనించును. ఉపాధ్యాయుడు చక్కగ గమనించు వాడుకను పరిశీలించు నిష్పత్తుగల వాడుక నుండవలెను. పరిశీలనా పాఠములను చూడవలెను మూడు. విద్యార్థివారములందు తాము చూచిన వానినిగ్రహించి మనస్సు జక్కగ నాటును. జ్ఞాన సంపాదనేచ్చ పొందు పరిశీలనము వాస్తవికతలును, ఒకరి యాజ్ఞామూల్యుని కింద నడచుకొను విధేయతయు గ్రహణము వృద్ధిపొందును. కలసిమెలసి ప్రయాణము చేయుట చే నవ్యవస్థాపకము, సాంకర్మికము, వ్యాపారవృద్ధి కనికరము మొదలగు నుగ్రహణము లలభును. సాధ్యమైన మట్టుకు శ్రోటలను చేయించి ప్రకృతి దృష్టాంతములకు గవరణములను, నిప్పు, నీళ్లు, ఆకాశము, భూమి, గాలి మొదలగు సంగతుల చూడవలెను అవకాశములను సహజముతో బోధించుటకు అవకాశముండుట మూడవయుగము. ఇదిగాక ప్రకృతి పరిణామము కొన్ని సహజములను ఉన్నవి. అవియెన్నియును చిత్రలేఖము, నోట్సులు, నివచన గ్రంథములను వ్రాయుటయు నున్నను బాధ్యమును చేసించియున్నాము నేర్పరచుటయును.

వైద్యకమును జదివి పిమ్మట తిరువేంకటాచార్యుల వారు ఆ గ్రామపాఠశాలలోని గురించి కొన్ని సభ్యులను జదిపిరి. అంతరము బీదలెల్ల వదిలిగూర్చి రిపోర్టును త్రవ్వకము శాస్త్రముగాను చదివిరి. ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థులును కలిసి వారికి తోచిన చుట్టూ బీదలెల్ల మాడోర్నూలులలోని బీదలెల్లలకు గ్రంథములను, పుస్తకములను ప్రోత్సాహమున విడుదలము. పిమ్మట మాడోర్నూలు వాలుకు సావిత్రియ్య పాఠశాలనును ప్రార్థించిరి. కొందరి యభిప్రాయము మిక్కిలి చక్కగనుండెను. పిమ్మట ప్రెయిలింగునూలు విద్యార్థులను చిత్రించుచున్నాని కామకృష్ణాభ్యుదయ గ్రంథమును గవరణము. అగ్రామపాఠశాలలోని మిక్కిలి సంతోషించి, యుపాధ్యాయులకు తెలియగలిగి కామకృష్ణాభ్యుదయ పాఠశాలకు నీతి సర్వత్ర యుండవలెననియు, అభ్యుదయము సాధనములందు నాటక ప్రదర్శనము మిక్కిలి లాభకారి యనియు గంభీరవాక్యములతో నడిపిరి. వారికి వందలము లర్పించబడినవిదాన వాత్సల్య కీర్తనతో సభ ముగిసెను — ఒక విలేఖనము.

వికమత్యము.

దేవులూరినుండి మొట్టవల్లి వేంకటాచార్యులు గారిల్లు మామ వ్రాయుచున్నాడు:—

అందరే కాభిప్రాయములై యుండుట వికమత్యము. సంఘమున వైకమత్యము పొందెను. మ్రానపుడనోవ్యాక్రమము లేక యభివృద్ధికొందు టనంభవము. తా నెంత శక్తివంతుడైనను పరసహాయ ముచేసింపక జీవితముగడుపు టతియ్యటము. శ్రీ శుకునివంటి వారలు తక్కువ క్షేత్రమున వారట్లు జీవితము గడుపవలెనన్న పశువులకన్న నికన్న లగుదును. పశువు లన్నో వ్యాఖ్యయనులేకయే జీవించు సౌకర్యముల సర్వేశ్వరుడే సృజించుటచే. మ్రానపుడేమిచేయవలెనని ఇతరసహాయము మావత్వము. ఇది వైకమత్యము, కాన సంఘమున వైకమత్యము పొందెను. ఏసంఘ మి భగవంతుని నిరసించునో ఆ నంఘ ముగోగతి పొందుట మన కందర కమభవైక వేద్యమే క్రి॥ ము॥ 837 సం॥ 3 వ పాద్యారాజు లందకును పు॥ మోత్రము నికసాయపడిన, అలగ్నాండ రిహిందూడేశమున కాలిదగలదా? కనోజాప్రభులకు జయచంద్రుడు ధిల్లీప్రభుడగు పృథ్వీరాజునకును తనకునుగల యంత్యకలహములచే తాను పృథ్వీరాజును జయించు శక్తిలేక మహమ్మదుగారి సాయముకొరె యతని జయించెను. అంతకు పూర్వముగోరిని పృథ్వీరాజు తనవలెదే? తనలో తనకన్న యంత్యకలహము లున్నను జయచంద్రుడు గోరి సహాయ ముచేసింపకున్న నీ పరితరుగు భరతఖండము ముగ్గురులకు మహమ్మదీయులసొలకునో? మనసంఘ మిట్లు నికప్రభువలెయందునో? సంఘమునందీ దురాచారముల న్నియు నెలకొనునో? దుర్మార్గులను మహమ్మదీయులు తుదకు తమకు సాయ మొసరింప జయచంద్రునే తుద ముట్టిపడెనెంచిరి. అతడు జయచంద్రుడెంత చింతించిన నేమిప్రయోజనము? భాగ్యవంతి నొందుకష్టముల న్నింటి కతడు కారకుడయ్యెను, నిర్మలాంతకరణము లీర్వ్యా సంజితములై యున్నంతకాలము సంఘభావమునకు మోతెక్కడిది? అదిలేని సంఘము వాగువడు తెక్కడిది? వికమత్యముచే గాడె తమకన్న నన్నియో చెల్లధికబలవంతు లైన దమ్యనుల జహులారా గెలుచుట? వికమత్యముచే గాడె మరాఠులు సముద్రమును మధిపగల్గుట? వికమత్యముచే గాడె మూడు కోట్ల జనసమూహముల మనమహిమలను మధ్యము మహాసముద్రములనాటి 82 కోట్ల జనసమూహముల మనరాజ్యమును జయించి మనల పరావర్తింతుట? ఇట్లుచూచునీయుల పరిపాలన క్రింద నుండుటే నీ సీతీయందైన నుంటిమిగాని తేనివోయింకెట్లు యథోగతి నందుగమో? విద్యంశుప్రజలు తమలో తమకన్న యంత్యకలహములన్నను తమదేశమునైజర్మనీ మొదలగు రాష్ట్రములు యుద్ధము తగిలించినప్పటికి తాముదరైక్య మొందలేదె తమవేరక్షణ నిమిత్తము? పీరుకు మనహిందూరాజులను కరించిన కాల మెట్లుండెడిదో? ఇట్టి మహనీయులు మనకు ముఖ్య దర్శకులు. స్పష్టమును చీలకన్నను స్వల్ప జంతువులుండుటయు. అట్టి చీమ లనేకములు చేరి యొకభుజంగమును యనుసదనమున కంపుచున్నవి. ఎందుకునునీకిరాని గడ్డిగోచలనేకములు చేర్చినయొక తాడు గనేర్పడి మదపుచేతుగును సహితము బంధించగల్గుచున్నవి. అనేకవృక్షము లొక్కచో గుంపుగానున్నయెడ వాని నొక తిలవ వాయుడెప్పుడు వశముగాదు. అట్లుగా కక్కడ కక్కడ నొక్కొక్కచెట్టున్నయెడనుసహినియాలునముచేతుగల్గును. దుర్బలజంతువులగు దుష్టలనేకములేకమై పృథ్వీరాజును సహిత మెదుర్కొనుచున్నవి. ఈ విధముగ వికమత్యప్రభావము నీ ప్రకృతి ప్రదర్శించుచున్నది. కాని మనము గ్రహించుటలేదు. గ్రహించినను ఆచరించుటలేదు.

మనమిప్పుడే గాథను ముప్పియండి మేల్కొందుచున్నాము. గాథను ముప్పిచే నడచియున్న మన నేత్రేంద్రియములు నాగరకతా రాష్ట్రములను చూడకరణముల జేడిమి సహింప జాలకున్న వివిధరహస్య కాలము నివిధముగ నిద్రాయందు గడపి నందులకు కడు చింతిల్లితిమి. మనతోటి సంఘముల ప్రభుత్వాది మనస్థితికి సిగ్గుపడితిమి. అట్టి విషయములగు దివలకు దాను లమైయుండుట తగదనుకొంటిమి. మహనీయులగు మన బ్రిటిషు పరిపాలకుల సాయమున మనభివృద్ధికొంద దలంచితిమి. నభల చేయుచుంటిమి. ఉపవాక్యముల నిచ్చుచుంటిమి. ధనము నమితముగ న్యయము చేయుచుంటిమి. పెద్ద గడబిడ చేయుచుంటిమి. ప్రత్యేక రాష్ట్రములను కొరికితిమి. విశ్వవిద్యాలయ మావత్వకమంటిమి. వైస్రాయనచేరుట తత్సహపడుచుంటిమి. ఇంక నిట్టికొక్క లనేకములు కొనుచుంటిమి. కాని సంకల్ప సిద్ధుల మగుటెట్లు? ఇప్పుటి నాగరకతా రాష్ట్రముల

న్నియు ఎత్తుగ ప్రధాన ధర్మముగ నెంచి చూచుచున్నావో మనమును అద్దాని నే యనుకరింపవలయును. అదియెదే? వికమత్యము. మనలో నైకమత్య మంతరించినదాయని మిరడుగవచ్చును. వికమత్యమున్నదా? లేదు విశ్వముగ లేదు. మనలో బాతి నైకమత్యము లభింపగలదున్నది. ఈవ్యాకర్ణము నెప్పుడెరుగుచున్నది. ఇయ్యది శ్రమకర్మములుగ వృద్ధినించుచున్నవిగాని ఊణించుటలేదు. ఒకరేటికన్న నొకరు బోటికంటెను. ఇట్టి సీతీయందెన్న మనసంఘము వాగువడు తెట్లు? మనమితర సంఘములతో ప్రయోగములెట్లు? మొన్న మొన్నటివరకు మిక్కిలి హింసాసీతీయందుండి యిప్పుడత్యంత బాధ్యులైన మనమై వెలుంగుచు విశ్వస్య నిలయ మెయ్యున్న జహుల నొక్కవరి తలకొంపుడు. ఇంక యితర రాష్ట్రములం జూచుడు. ఇది యెన్ని యొక మత్యము చే గాడె యెట్లుండె? మన సంఘముంత హింసాసీతీ ననుభవించుచున్న సంఘము నింకొక్కటి కాంచగలమో? మనకెట్టియభిప్రాయభేదము అన్నప్పటికి ఇట్టి నమయమున యావలకుం బారదోలి యందర మేకాభిప్రాయమై మెలంగుట మిక్కిలి యుత్తము.

బొబ్బిలి యుద్ధనాటక ప్రదర్శన బహుమానములు.

రాజమహేంద్రవరమునుండి కర్రాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిల్లు మామేర వ్రాయుచున్నాడు.

నాచే రచించినబడిన బొబ్బిలి యుద్ధనాటకము రాజమహేంద్రవరములో బ్రదర్శించి నగునట్లైన 5 గురు జడ్జిలచే బరిశీలించబడి కృతార్థులైనచో నీక్రిందిధనము బహుమానము లొసంగబడును.

ఆంధ్రనాటక సమాజముల వారందఱును తమమధ్యస్థుల ద్వారా ఆగస్టు 10 వ తేదీ లోపు గా 50-00 ల డమముతో దరఖాస్తులను బంపవలెను. నవంబరు 16 వ తేదీ మొదలుకొని ప్రదర్శనములు జరుగబడును. దరఖాస్తులు చేసినవెంటనే ఆయా కంపెనీలకు జడ్జిల చేర్చు మొదలగు వివరములను బహుమాతులవివరము.

1 రంగారావు 2 మొగ్గరావు, 3 పాపారావు 4 విజయరావురాజు ఈ గాత్రములు ధరించినవారి కృతార్థలయినవారికి రు 25-00 విలువగల 4 బంగారుపతకములును 5 హైదరాబాదు 6 బుస్సీ, 7 ధర్మారావు 8 బల్లయ్య, ఈ పాత్రములు ధరించినవారి కృతార్థలయిన వారికి రు 25-00 విలువగల 4 బంగారు పతకములును మొత్తముమీద బాగుగా ప్రదర్శించిన కంపెనీకి రు 200-00 మొగల సరస్వతీ విగ్రహమును బహుమాన మొసంగబడును.

నిబంధనలు.

దరఖాస్తు వారు లోకనాటక సంఘమునకు సంబంధించి యుండవలెను.

శ్రీలు వేషధారులు గానుండు నాటక ధారులు దరఖాస్తు లంగీకరింపవలెను. అంగీకరింపక బహుమాన దరఖాస్తు రుసుముగో కారణము తెలుపకయోత్ర గి వాదముచేయబడును. మూడుదరఖాస్తులకన్న తక్కువ వచ్చినయెడల దరఖాస్తు రుసుము వారివారికి వాపసు చేయబడును మామ అధికారముకలదు.

దరఖాస్తులు మామక జేరవోడనే ఎకరదర్శన మేది నమున జరుగునదియు వారివారికి దెలిపబడును. ఈరీతి తదిరములు ఏదో కారణము వచ్చినప్పుడు మామకును మామ అధికారము కలదు.

ప్రదర్శనములకు కావలసినభగ్గులతో గాని వచ్చినరాం బడితో గాని దరఖాస్తు వారలకు సంబంధము లేదు.

ఏ కారణము చేతనైనను నిర్ణీతవసూన నాటకము ప్రదర్శించని యెడల గాని నిబంధనలకు వ్యతిరేకించినగాని ఆనాటక సంఘము వారు మామ రు 300-00 దా మేజనుస్కీర్తింప ఇచ్చుకొనుటకు బద్ధులై యుండవలెను.

దరఖాస్తు వారులలో బహుమానములు పుచ్చుకో దలచినవారు తమ ప్రదర్శనము కాలమునపు ఇతర ప్రదర్శనములు చూడవలెను.

ప్రదర్శనములకు రంగస్థలము, తెరము, లైట్లు, నృపదం గము, మేమే సప్లయ చేయుదును.

ఇతర గానియములనుండి వచ్చినవారికి 20 మూవరక్లాను లైట్లకొట్టు రాకపోకల కియ్యబడును.

దరఖాస్తునమోనా ఏమిచే నిర్ణయించబడిన నిబంధనలన్నిటికి మేము బద్ధులములు మామక నిర్ణీతవసూన మేము వచ్చి నాటకము ప్రదర్శించుటకు అంగీకరించినముముతో దరఖాస్తు పంపుకొంటిమి" అని మామేర వ్రాయవలయును.

జూ బు లు

బందరు సభలు.

ఆయా:

బందరు సభను గురించి మిత్రత్రికయందలి వ్యక్తికిం
చిన రెండు వ్యాసములను చదివినది. అందు వ్రాయబడిన కొన్ని
సంగతులు సత్యమునకు దూరమగుటచే జవాబుగ నీ కింది వం
తులు వ్రాయవలసివచ్చెను. 9 వ తేదీని పురభవనమును జరిగిన
సభకు నేటితో విముక్తి. అదికరకే ఏమియో అలాచియన్న
గోవిందరాజుల నుబ్బారావు మున్నగువారు నా కద్దకు
వచ్చి కొప్పరపు సోదరకవులను చల్లపిల్లే వేంకటాశ్రమి
గారిని మాయించి నియోగుల విషయమై జరిగిన చర్చను
గూర్చి ఉపన్యసింపుమని కోరిరి. అందుకు నేను సమ్మతించు
లేదు. నుబ్బారావుగారే ఉపన్యసింపవలసి చెప్పిరి. వారు
ఉపన్యాసానంతరము చెప్పిన విషయములను గూర్చి ధ్రువపరు
చుటకు నన్ను సాక్ష్యముగ కోరిరి. నేను చెప్పక తప్పని విధి
గదాయని స్థావరముల కన్యాయుగ రెండు సంగతులను మా
త్రము చెప్పితిని. 10 వ తేదీని జరిగిన సభకు నేను వెళ్లియుండ
లేదు. 11 వ తేదీని కొందరు స్నేహితులు నాయుంటికివచ్చి
నిన్నటిసభలో నే నెప్పుడు విషయమును గూర్చి
వేమూరి రామచంద్ర రావు గారు నూరికాశ్రమిగారు
మున్నగువారితో అట్టిసంభాషణ జరుగ లేదని చెప్పి న
ట్లును గనుక అది నమ్మదగిన విషయముగాదని ప్రశ్నించెను
నెడించి మానుచుండురావు పంతులుగారు సభ ముగియుండునకు
చెప్పివారని తెలియజేసిరి. మానుచుండురావు పంతులుగారు అట్లు
చెప్పట కడుసామానము ఒకవ్యాసము వ్రాసి అందుమాయం
ట జరిగిన యాశ్చర్యసంగతులను స్పష్టముగ వ్రాసితిని. ఆవ్యా
సము కత్తికకు పంజక పూర్వము కల్లులో మానుచుండురావు
పంతులుగారికి చదివి వినిపించితిని. వారు సభయందు నేను
ఉపన్యసింపినది అబద్ధమని యెప్పుడును చెప్పలేదని తెలియజే
సిరి. మరుచటిదినము నెడించి మానుచుండురావు పంతులుగారును
వేమూరి నుబ్బారావు రామచంద్రరావుగారును హరినాగ
భూషణముగారును నావ్యాసమును కృష్ణాశ్రమియందు ముద్రిం
పించవద్దు తిరిగి తెప్పించమని కోరిరి "In the interests
of your friend you must withdraw the article"
అని మానుచుండురావు పంతులుగారు నొక్కిచెప్పిరి. చ.వేంకట
శ్రమిగారునుకూడ ఆవ్యాసమును ముద్రింపమన కిశ్చరదని
కోరిరి. అందు మీ దా వ్యాసమును తిరిగి
కృష్ణరావుగారివద్దనుండి తెప్పించుకొంటిని. నేను సభ
యందు మాచుటించిన రెండుసంగతులు నాయుంటి జరిగినమాట
సత్యము. ఇందు ఈవ్యాసానికి కల్పితములేదు. నాయుంటి
నాయెడట జరిగిన యీ విషయమునుగూర్చి చెప్పటకు నాకు
పూర్ణమైన హక్కుగలదు. కాని వారిలను వింటిమి వివరలను
వింటిమి అను చెప్పవారిమాటలు ఎంత విశ్వసనీయములలో
అలాచియెదరుగాక. ఇందు నే వ్రాసిన విషయమై భేదాభి
ప్రాయమున్న రామచంద్ర రావుగారికి వ్రాయగోరవను.

కృత్తివెంటి గంగరాజు

ii

9, 10 తేదీలను బందరులో జరిగిన సభవిషయమై 15,
16వ తేదీలందు వెలువడిన ఆంధ్రపత్రికయందు వ్రాసిన
వ్యాసమును చూచినప్పటినుండియు కడువీరిగనున్నది. ఆసభ
లో శ్రమిగారు నియోగులను చెప్పతో కొట్టవలసినదే య
నెడు సుద్దేశముతో వ్రాసినవారిని గంగరాజుగారి యింటివద్ద
శ్రమిగారు ఒప్పకొన్నట్లు నేను చెప్పియుండలేదు. ఆలా
గుడు వ్రాయట చాల పొరబాటు. శ్రమిగారు శుంటూరు
సీమ అనేపుస్తకములో వైదికులు మగవారనియు, నియో
గులు ఆడువారనియు వ్రాసినవారనియు ఆలాగున వారు
ఒకశాఖవారిని ఆశాఖలో నొకరైన కొప్పరపువారితో వైష
మ్యము కలిగింప మాత్రములేదని నిందించుట కడు హేయ
మైన కనియనియు కవి ఎంత తెలివితగిలవాడైనను కవిత్వము
సద్వినియోగమైనప్పుడే ఆ కవిత్వమునకు వన్నె తెచ్చినవాడై
సర్వజనాపాదమును బడయునుగాని లేనియెడల గౌరవము
నకు పాత్రుడుకానేరదనియు, శ్రమిగారు సహజముగ తాము
కవిత్వము చెప్పటయందు సమర్థులైనను, దానిని సద్వినియో
గము చేయకపోవుటవలన ఆకవిత్వము బందరుపాఠుల యందలి
ఆమోదమును బడయలేదనియు, కొప్పరపువారికి శ్రమిగారికి
నుండు మనస్సువర్ధలవలన కొప్పరపువారి శాఖ వారైన

నియోగులవందరిని దూషించుటవలన శ్రమిగారిని గౌరవించు
టయందు ఆశాఖలో చేరిన శాఖాధిపతి కొందరికి ఇష్టములేదని
యు, వారు తాము నియోగులను బుద్ధిపూర్వకముగ దూషించ
లేదు, కొప్పరపువారిని దూషించుటలో పొరబాటున వచ్చిన
దని చెప్పి ఆయంకేమును వారు వదలుకొనే యెడల (With
draw చేసేయెడల) మాకందరికికూడ వారిని గౌరవించుట యి
ష్టమేయనియు, నియోగులు ఆడువారని పొరబాటున వ్రాసి
వారని అనుకొందుకే మో ఆలాగున కాదు. ఇటీవల కొప్పరపు
వారు బందరు వచ్చినప్పుడు గంగరాజు గారి యింటికి
వెళ్లి గంగరాజుగారికి శ్రమిగారు, వేమూరి రామ
చంద్రరావుగారు, గంగరాజుగారు సుండిరినియు, అప్పుడు
వారికి జరిగిన సంభాషణమును నియోగులు ఆడువారను
మాట బుద్ధిపూర్వకముగ వ్రాసినదేకాని పొరబాటు కాదని
వారు చెప్పినట్లును ఈవిషయమే గంగరాజుగారుకూడ ధృఢ
పరుచుదురనియు మాత్రము చెప్పితిరి. దానిమీద గంగరాజు
గారు ఆడువారనుటయే కాదు, చెప్పతో కొట్టవలసినదనే
యభిప్రాయముతో వ్రాసినట్లును, కోర్టుకు వచ్చేయెడల
కవులము గనుక తాము వేరువిధముగా సమర్థించుకోగల
మనియు శ్రమిగారు చెప్పినట్లును సభలోనుపన్యసిందిరి.
మరుసటి దినము సభకు నేను వెళ్లేదు. గతరోజున
నియోగులను శ్రమిగారు దూషించివారని చెప్పినవిషయము
నమ్మలేదని కాదని మానుచుండురావుగారు చెప్పినట్లు వ్రాసి
నాడు. గతరోజున యీ విషయమై మాట్లాడినది నేను గంగ
రాజుగారు. ఇందులో నెవరుచెప్పినది అబద్ధమని పంతులుగారి
అభిప్రాయమో తెలియజేసెను. నాతో ప్రభుత్వములో
నియోగులను ఆడువారని నిందించినవారని
చెప్పినది రామచంద్ర రావుగారు. గంగరాజుగారు.
నేను దానినే సభలో నుపన్యసిందిరి. గంగరాజుగారు తమ
యెడట అట్టిప్రసంగము జరిగినదని సభలోనే ఒప్పుకొనిరి.
రామచంద్రరావుగారు సభ దివిలూను నేను అడుగగా
తాము నాతో వైషమ్యమును చెప్పినమాట నిజమే యనియు,
చెప్పతో కొట్టవలసినదేయని గంగరాజుగారు చెప్పినమాట
శ్రమిగారు అంటే అని యుండిరే మో తమను స్పష్టముగా
జ్ఞాపకములేదనియు ఈవిషయమై సభలో ఏమైన చర్చ
నచ్చేయెడల ఆ మాటలనే సభలో చెప్పుటకు ఆరోజున సభకు
వెళ్లితిమనియు తమను ఎవరు ఆరోజున సభలో నడుగలేదని
యు చెప్పిరి. ఇదిగాక శుంటూరిసీమ పుస్తకము చదివిన ప్రతి
వారికిని నిజము విశదము కాగలదు. ఇట్టి సందర్భములలో
మానుచుండురావు పంతులుగారు నూరి శ్రమిగారు మొదలగు
వారు ఏమి అడిగిన రామచంద్రరావుగారు ఏమి సమాధానము
చెప్పికో నిజము కనుగొనుటకు బహిరంగముగా సభలో గత
రోజున నియోగులను దూషించివారని చెప్పినమాట నిమ్మ
తిగినది కాదని చెప్పట కడుసామానమును కోచనియము నై
యున్నది. ఇట్టిటికైనను పంతులుగారు తమ పొరబాటును
గు రెవరుడుగాక.

గోవిందరాజు వేంకట నుబ్బారావు.

II

నియోగి వైదిక సమ్మేళనము.

ఆయా:

ఈక్రింద కనీ నేనిదిజాతప్రాసిన బాలులో నిట్టి సమ్మే
ళనము అసంభవమని నూచించితిని. ప్రబలకారణములు కొన్ని
చూపితిని. నుతనీధి నాకుటలకే కొన్ని యసందర్భపు పట్టు
దల లున్నవనియు, కలసిమెలసి కనిచేయుటకు కష్టమనియు
గొన్ని ప్రబల యాటంకములనై చూపితిని. కాన ఈసమ్మే
ళనము జలుగకూడదని నాయభిప్రాయమైనట్లు కొందఱు
హించినట్లున్నది. జలుగకూడదని ఒకవేళ నాబోటి యొక
స్వల్పవ్యక్తికి వ్రతకా ప్రాసినను ప్రమాదము లేదు. ఇందు,
కుభయ శాఖలలోను నుతనీధి పూర్వవార కరాయణులు
పూనుకొనవలయును. కార్యక్రమము జలుగవలయు. క్షతాక్షత్ర
ములగు సభనాగరికులు నడుము కట్టినను లాభములేదు. ఎందు
కన వారు విరంతు, రిజస్వలా వివాహాది ప్రతి ఆశాశ్రమి
విషయములను ముందుకు వచ్చెదరు. ఇదికూడ వారిలో నొక
టియని ప్రజానయనము నిర్ణయము చేయును. కానరసాభాస
యగును. ఈ ఉభయశాఖలవారి సమ్మేళనమునకే గాక స్వా
ర్థాంతరములకు శాఖలన్నిటికిని సంబంధ వాంఛకము లుండ
వలయు ననియే నేను త్రికరణశుద్ధిగ గోచరున్నాను. తదు
పరి త్రిమధుల వ్రాస్యముల కందరికీకూడ బ్రయత్నింప
వచ్చును. నే నెక్కడికి వెళ్లినను వైదిక గృహములలోనే
భోజనముచేసి, వైదిక కండితోత్రముల సాన్నిధ్యముననే,

యనేక యమాల్యాభిప్రాయముల సంగ్రహించుదును. మా
ఆంధ్రజేతమున నేటికిని అష్టకష్టములకు లోనై వేదా
ధ్యయనముచేయుచున్నది వైదికులే. నియోగులను ఇంతకంటకు
వ్రాస్యముగనుంచినదివైదికులే. వారికూడ నియోగముగ్గా
వలంబను లై యుండినచో నివృత్తికి ఆంధ్రజేతమున నేదనుక
ప్రచారము లేదధ్యయనమును నామాత్యము లయ్యెడివే.

కాని అంతశ్శాఖా సమ్మేళనములలో నియోగులే
ముందంజలేయుచున్నాడు. నియోగులు గోలకొండవ్యాపారుల
తోను వైష్ణవమతస్వీకారులతోను లింగధారులగు వైష్ణుల
తోను సంబంధములు జలుపుదురు. నా సన్నిహితులసంబంధము
కొంటు లింగధారు లున్నాడు. వైష్ణవజనానంతరము స్వాప్ర
గృహములలో భోజనముచేయునపుడు నా కుండు ఆనందమే
శివపూజానంతరము లింగధారులతో భుజించునపుడును ఉం
డును. వైదికులతో బాంధవ్యము జలుపుటకు శాశ్రమియు
లైన ఆటంకములు లేదనియు, అట్లుసమ్మతించువాడు వైదికు
లలో నెవరైనను న్ను, తమకు తమ తిరుమటకు
సంసిద్ధుడననియు శ్రాంతియు కూడ చదివిన
నాబంధువులొకరనుచున్నాను. కాని శిష్టాచారకటుంబమును
వారచేసించెదరు. సంబంధవాంఛకములలో కోటిశ్చరశక్తి
శ్రమిగారును చాలవరకు మార్గదర్శకులైరి. వీరిసోదరీయణి
యొకరి లింగధారుల కిశ్యులడియెను. ఆమెయు లింగముకట్టు
కొనెను. కనుక, అంతశ్శాఖాసంబంధములలో నియోగులకు
న్నది. వైదికులకున్నదో నెవరైన ప్రాయుధుడుగాక, నియో
గి వైదికసమ్మేళనము కంటె స్వాప్రసంఘ సమ్మేళనమునకు
నెవరైన బూనుకొననయెడల శ్రేయోవాదుకము. దేశోపకా
రము మంగళకరము!

మోక్షనాథం వేణుగోపాలరావు.

WANTED.

కాపీరైటు అమ్మకము

మతగ్రంథములు! అమూల్యములు!!

స్వగ్రంథములను మున్నవ బుచ్చయ్య కంతులవాడే
తెనుగు ప్రతిపదార్థ టీకాతాత్పర్యముతో ప్రకటిం
పబడిన ౧౦ ఉపనిషత్తులు, ౧౫ స్మృతులు, ఋగ్వే
దము ఒకటవ అష్టకము, సంధ్యావందనభాష్యము
మున్నగు మతసంబంధమైన గ్రంథములయొక్క
తెలుగుభాగము కాపీరైటు అమ్మకమునందున్నది.
కొన గోరువారు, ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయ
వలెను.

హెచ్. వి. కృష్ణ అండ్ కో,
చింతాద్రిపేట, మద్రాసు.

మదరాసు మ్యునిసిపాలిటీ.

నో టీసు

1904 వ సంవత్సరపు మదరాసు మ్యునిసి
పాలిటీ కి-వ ఆర్డులోని నెం ౩33 (1) కు తెక్కును
ననుసరించి, మ్యునిసిపాలిటీలోని ౭-వ డివిజనులో
చేరిన లాయరు చినతంబి మొదలి ఏభిగో సంతకరా
యుని కోవెలవిడి మొదలుకొని కొల్లావారిల గ్రహ
రము వరకును ఉండే యిండ్ల పంక్తిని ప్రస్తుతము
మ్యునిసిపలుఆఫీసులో ఉంచీయున్న స్థానుబాఖిలా,
నిర్ధారణ చేయుటకు మదరాసు మ్యునిసిపాలిటీ
ప్రేడింగు కమిటీవారు యోచించి యున్నారని
యందుమూలమున తెలియపరచబడుచున్నది.

ఈస్థానును కచేరి జరుగు కాలములో చెప్పి
డయినను వచ్చిచూడవచ్చును. 1916 సంవత్సరం
ఆగష్టునెల 27-వ తేదీలోవల చేయవల్సి ఆక్షేపణల
నన్నింటిని స్టేషింగు కమిటీవారు విచారించుదురు.
వర్చుస్పడిపాట్లమొంటు టి. విజయరావువాచార్యు,
మదరాసు కార్పొరేషన్
26 జూలయ 1916. ఆఫీసు ప్రవీణుండు.

కొని మీ కనువు చెప్పండి అని ఆతండ్రి చెప్పినాడట. ఆలాగు
వనికొడు అంతాకలిస్తే కలగండిలేమంటే కట్టకట్టుకొని గంగలో
దిగిందని ఆఫారీ గారన్నారట - మతంవారి అభిమానంచూస్తే
మైబుద్దూగంటోగా మాట వివరమేమిటాడను. అప్పుడు మతంవారు
అందరిని ఒకచూపుట అమాంశగా పుకొవాలంటారు - మతం
కోసంచూస్తే మన చదువులేదు. చ కోసంచూస్తే శర్యం
పడుటకొని మనమకు యిష్టంలేని మతం రాలి - ఇంతలా
సనాతనధర్మంవారు సుసూచిక చేస్తున్న మహాపరాకాంకా
ఇంకేమి ?

మృగసింహులు అశ్వశిక్షకు
శివరాత్రి, 26 మార్చి 1916.

వినిపించుచున్న నుండగా నెగడుచుట్టి
యూరసియన్ పర్వతముల వాక్కుమీసఁ
బుచ్చికతొలుగోటి బానిస పాలకత్తు
యూరప్టూ పాలచుండుఁ దపస్వివైతఁ.

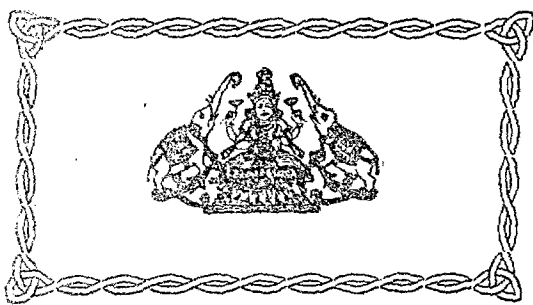
* * *

అక్కడికి పోనీ ఎదుకొచ్చిన నుకొయ్యి. అందరూ
నుంటాబామ్మ నేవారే అయిపోయి. నలునుకై నా నాలుగు
అక్కలవట్టబడితే పట్టహనుకు తాపన అవించింది అందరి
తాతా ఎదుకండి అట్టిబామ్మి కూత్రం మీ ముతంబా కలుపు

వాతావరణ క్రమశాస్త్రము.

విషయమునకునుగ

గవర్నమెంటు ప్రెయిగింగు మూలము, విశేషములు	2
జాబులు	3
గిర్మిషేషన్లకు సంబంధించి మహారాజుగారు, వింతలు	4
విశేషములు	5
భారతీయ విద్యా ప్రశంస	6
ప్రధానవ్యాసము	7
ఆయుర్వేదము సమస్య	8
ఆసియాటికన్ - బొంబాయి ప్రభుత్వము	9-10
విద్యోగానందము	11-12
విశేష కంటివాక్యము	13
దేశీయ కంటివాక్యము	14-15
ఇంగ్లీషు కంటివాక్యము	16-17
తెలుగు కంటివాక్యము	18

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సంవత్సర జూలై నెల 28-వ తేది

శుక్రవారము.

అయిర్లాండు సమస్య.

అయిర్లాండు సమస్య యొక్క విధముగా నిర్ణయ మగునని ఆశ యుండినది. జాతీయవాదుల నాయకుడు రెడ్డెండుగారును ప్రతిపక్ష నాయకుడు కార్పెనును ఇరువురును తమ తమ వైరములను మానుకొని ఏదో యొక రీతిని సమాధానము కుదిరిన చాలునని మిక్కిలి శాంతముగా పనిచేసిరి. లాయరు జార్జిగారు తమ సర్వ శక్తులను వినియోగించి సమాధానమును కుదుర్చుటకు కొంత కాలముగా అహహారాత్రములు కృషిచేసినారు. ఆసిస్టెంట్ మహాశయుడు అయిర్లాండు నకు పోయి పరిశ్రమ చేయుట మాచదువరు లెరుగుదురు. ఆతడు తరువాత ఒక్కరీతిగా అయిర్లాండు సమస్య తీర్మాన మయినదని ప్రకటించుటయు చదువరులకు జ్ఞాపక ముండగలదు. నేటిదినము అన్నియును తలక్రిందులైనట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఆనాడు ఆసిస్టెంట్ మహాశయు డొక వైపున విషయవివరణ మొనర్చుచుండగా ప్రభువుల సభలో లాన్సుడౌను ప్రభువు మరొకొక విధముగా పలుకుచుండెను. ఇతనివాక్యావలిని ఆసిస్టెంట్ మహాశయుని వాక్యావలిని సమన్వయము చేయుట సాధ్యము కాదని ఆ ఇరువుర ప్రసంగములను ఒక్క పర్యాయము చదివిన వారికి అర్థమై యుండును. దాని పర్యవసానము నేటికి బయల్పడినది. లాయరు జార్జి, రెడ్డెండు, కార్పెను గారలు పరస్పరము మాటలాడుకొని నిర్ణయించుకొనిన విధానమును ముంత్రముండలివారు ఆమోదింపలేదు. ఆ నిర్ణయమును కొంత సూక్ష్మముగా తమకు అధికారముకలదని విని మామూల సామాన్యించినారు. విభేదములు రెండు విషయములలో పొడవూపిరి. మొదటిది ఎప్పుటి

వలెనే అల్పస్వరునకు సంబంధించిన సమస్య. అయిర్లాండునకు స్వపరిపాలన ఇచ్చు నెడల అల్పస్వరును స్వపరిపాలన శాసనమునుండి తొలగించ వలసినదని జాతీయవాదవ్యతిరేకుల పట్టుదల. జాతీయవాదులు అల్పస్వరు శాశ్వతముగా విముక్తమొనర్చుటకు అంగీకరింపలేదు. కొంతకాలము వేరుగానుండి కాలమితియయిపోయిన వెనుక స్వపరిపాలనాసంస్థలలో చేరిపోవలసినదని కోరుచున్నారు. ముంత్రముండలివారు ఈకోరికను త్రోసి వేసినా రని చెప్పతగియున్నది. నిజముగా ఈవిషయమునకు అంగీకార మిచ్చినను ఇయ్యకున్నను రెండును నొక్కటియే. కొంత వ్యవధి ఇచ్చినప్పుడు స్వపరిపాలనా వద్దతి ఉపయోగకర మని తోచినయెడల అల్పస్వరు తనంతలు తానే వచ్చి చేరును. ఉపయోగకర మని తోచక హానికరమే యను అభిప్రాయ మేర్పడిన పక్షమునందు అల్పస్వరు మరల గడబడచేసి వేరుగానుండి పోవుటకే ప్రయత్నించుచు గాని, కాలము తిక్కిరిసి పర్వపరిపాలనాసంస్థలలో చేరిపో జోదు. కాబట్టి అల్పస్వరు ప్రశ్న విశేష భిన్నాభిప్రాయములకు గాని అనవసర గందరగోళములకు గాని ఆకరము కానవసరము గాదు. రెండవ విషయము ఆంగ్ల రాజ్యాంగసభలో అయిర్లాండు ప్రతినిధులు నేటి తెరగుననే యుండుటకు సంబంధించినది. అయిర్లాండు సభ్యులు అనేక విషయములలో ఉదారకక్షిలో నేక మగునట్టివారు. ఎప్పుడు అయిర్లాండునకు ప్రత్యేకము రాజ్యాంగసభ ఏర్పడునో అప్పుడే ఆంగ్ల రాజ్యాంగసభలో విమర్శకు వచ్చు అయిర్లాండు విషయములు తగ్గిపోగలవు. వాని స్థానమున ఆంగ్ల సమస్యలును సామ్రాజ్య సమస్యలును పొడవూప గలవు. ఏనిని తీర్చుటయందు అయిర్లాండు ప్రతినిధులకు ఎక్కువ పలుకుబడి కలిగిపోవు నని స్పష్టమైతే కక్షవారికి అనగా పూర్వార్చార పరాయణులకు దోచి యుండును. కాబట్టి ఆ కక్షకు జేరిన కష్టమేటివు ముంత్రముండలి వారు ఎప్పుటివలె అయిర్లాండు సభ్యులను రాజ్యాంగ సభలో నుంచుకొనుటకు ప్రబలాభ్యంతరము చెప్పుచుండవలెను. పాపము ఏమి చేయుగలరు? సమయము వచ్చినప్పుడు ఉదారకక్షియు ఎక్కువై పోయిన యెడల తమ నిరంకుశభావ ప్రాబల్యమునకు నష్టము వచ్చును. మాకుం జూడనిది యొక పెద్ద కష్టముగా కన్పట్టును. ఎటులో యుధానంతరము సామ్రాజ్య రాజ్యాంగ సమస్య తీర్మానము కావలసియేయున్నది. స్కాట్లాండువేల్పులుకూడ ప్రత్యేక రాజ్యాంగసభలను కోరుచున్నవి. అవియు త్వరలో ఏర్పడుటయే సమంజసము. ఇంగ్లాండు, స్కాట్లాండు, వేల్పు, అయిర్లాండులకు ప్రత్యేకము రాజ్యాంగసభ తేర్పడి నప్పుడు నేటి ఆంగ్ల రాజ్యాంగసభ సామ్రాజ్య రాజ్యాంగ సభగావచ్చును. అప్పుడు తగిన ప్రాతినిధ్యము సామ్రాజ్య భాగములకు నిచ్చుటలో అయిర్లాండు సభ్యులసంఖ్యను సంస్కరింప వచ్చును. ఈలోపుగ దీనిని సంస్కరింపజోవుట కెంతో కారణము కన్పించదు. సామ్రాజ్యములోని పరిపాలిత భాగముల సమస్యలు వచ్చినప్పుడు ఆంగ్లోదార సంఘమును అయిర్లాండు ప్రతినిధులును ఏకమై సంకీర్ణ కార్యసరణిని సాగనియ్యక పోవుదు నేమో యను భయమే మైన నున్న జేమో మే మెరుగము.

పట్టుచుననేమి ఆంగ్ల ముంత్రముండలి అయిర్లాండు సభ్యుల బలిమి ఆంగ్ల రాజ్యాంగ సభలో తగ్గింప నెంచినది. దానికి అయిర్లాండు జాతీయవాదు లంగీకరింపలేదు. ప్రస్తుతమునకు అయిర్లాండు సమస్య తీర్మాన మగుటకు బదులు భీభత్స మయినది. రెడ్డెండుగారు స్పష్టముగా తాము చేయంగలదనిని ప్రకటించినారు. యుద్ధ విషయమున ప్రభుత్వమునెడల ఎప్పుటిరీతినే ప్రవర్తించుటగాని సామ్రాజ్య పరిపాలన విషయములలో మాత్రము ప్రభుత్వమును విమర్శింపక యూడరట! అనగా విమర్శ స్వాతంత్ర్యమును వహించుచున్నారట. వారిష్టపడుదురే పసిఫిక్ దీవులలోని పోలీసువారి చర్యలను గురించి గొప్ప చర్యలను దెచ్చి ఆంగ్ల రాజనీతిజ్ఞుల నలముంపవచ్చు నని యర్థము. ఈ పరిస్థితి ప్రస్తుతకాలమున ప్రభుత్వమువారికి అనుకూలము కాదనుట మేము ప్రత్యేకించి వ్రాయబనిలేదు. ఆసిస్టెంట్ మహాశయు డిట్టి పరిస్థితిని ఏర్పడనిచ్చు ననియు నప్పుచులము. ఏదో యొకవిధముగా అయిర్లాండు విషయమున వెంటనే తీర్మానము చేయక తప్పదు. ఇదివరలోని పరిపాలనా వద్దతి పనికిరాదని తేలిపోయినది. కాబట్టి మరల ఆసిస్టెంట్ మహాశయుడు తనకు సహజమగు నవ్రతి మాన ప్రతిభతో ఇప్పుటి సందిగ్ధావస్థను తరించుటకు చక్కనియూపాయం బాలోచించు నని ఎవరు చూడవలసి యున్నది.

వృత్తివిద్య - ఆంధ్రులు.

మన రాజధానిలో ప్రభుత్వాధి కారణమున వృత్తివిద్యకు సంబంధించిన కళాశాలలు ఎన్నియో లేవు. వైద్యకళాశాల యొకటి. బోధనాధ్యసన కళాశాల యొకటి. తిరువాన్కూరును మన రాజధానిలో చేర్చబయ్యెకల న్యాయ కళాశాలయొకటి. ఇంజనీరింగు కళాశాల యొకటి. వ్యవసాయ కళాశాల అబవీకళాశాలలును గలవు. కళాశాలలు కాకున్నను ఆస్థానమున నుండునవి మరిరెండుసంస్థలున్నవి. ఈసగరములోని లలితకళావిద్యాలయ మొకటి. కళ్యాణమతీరమునందలి కల్లికోటలోని వ్యాపారవిద్యాలయ మొకటి.

వీనిలో బోధనాధ్యసన కళాశాల, ఇంజనీరింగు కళాశాల, న్యాయ కళాశాల, లలిత కళావిద్యాలయములకు సంబంధించిన కార్యనివేదికములు 1915-16 వ సంవత్సరమునకు జేరినవి మాయెదుట నున్నవి. ఇందులోని యంతెలను పరిశీలించి చూడంజూడ వృత్తివిద్యయందు దాంధ్రముండలము లింతవేరుక బడియున్నది గదా యచుచింత తీక్షణతర మగుచున్నది.

బోధనాధ్యసన కళాశాలలో మొత్తము విద్యార్థుల సంఖ్య 141 నుండి 164 నకు పెరిగిరి. ఎల్. టి. తరగతిలో 111 గురు ఉన్నారు. క్రింది తరగతిలో 53 గురు కలరు. మనకు క్రింది తరగతి రాజమహేంద్రవరమున నున్నది. కాన దాని ప్రశంస యక్కరలేదు. ఎల్. టి. తరగతిలో 111 గురులో ఆంధ్రముండలములవారు 20 గురు మాత్రమున్నారు. రాజధానిలో మనము సగము వంతెనుట ఎల్ల రెరింగినదే. కాని మనవారు విద్యాబోధక వృత్తికి సిద్ధమగుట మాత్రము మొత్తముమీద పదునొకండుట రెండు భాగములుగా దోచుచున్నది. ఆంధ్రముండలవిద్యాలయములలో మనవారే

ఉపాధ్యాయులుగా నుండవలసిన పాసగు మార్గ మిదికాబలదు కదా? తదితర యధికారులకు ఎరువు దెచ్చుకొనవలసిన దేశ దా! విద్య యే యితరుల యాధీనమున కిచ్చి వేయవలసి వచ్చినప్పుడు నున యభివృద్ధికి మార్గ మేది? బోధనాభ్యసనకళాశాలలు ఆంధ్ర మండలములలో బెట్టక ప్రభుత్వమువారు ఇంకను నెంతకాలము జరుపుదురో చూడవలెను. పూర్వముండిన రాజమండ్రికళాశాలయైన మరలినప్పుడో ఇంకను యుగములవరకు మాయ నయి యుండునో తెలియరాదు.

ఇంజనీరింగు కళాశాలలోను మొత్తముమీద సంఖ్య హెచ్చినది. 1910-11 మొదలు 1915-16 వరకు వరుసగా 272; 308; 357; 380; 429; 491 కానవచ్చుచున్నది. కాని ఆంధ్రుల సంఖ్య మాత్రము అత్యల్పము. కడచిన సంవత్సరము 491 లో మన మండలముల నుండి 158 గురు మాత్ర ముండిరి. ఏరైనను పెద్ద తరగతులలో నెక్కువ లేదు. ఇంజనీరింగు తరగతిలో మొత్తము 101 గుండగా మన మండలముల వారు పదునొక్కగురు మాత్రము కానవచ్చుచున్నారు. తక్కిన 147 గురు ఆంధ్రమండలస్థులును స్వల్పద్వ్యోగములకు శిక్షణ నందుచుండినవారే.

న్యాయ కళాశాలకు ఊరక విద్యార్థులు మూగుచున్నారని పేరు. అబ్బబ్బ ఎచ్చటి వకీళ్లు ఎచ్చటి వకీళ్లు అను కొడ ఎల్లయెడల ప్రతిధ్వనించుచున్నది. సంవత్సరమువారీ యంకెలను బట్టి చూడగా ఇందులో కొంత మిథ్య కలదని తేలుచున్నది. 1911-12 లో మొత్తము న్యాయకళాశాల విద్యార్థులు 455; 1912-13 లో 566; 1913-14 లో 544; 1914-15 లో 500; 1915-16 లో 472. ఈ విధముగా న్యాయకళాశాల సంఖ్యలు తగ్గుట చూడనగును. 1915-16 లో ప్రిక్షాపిపు తరగతిలో సంఖ్య రెట్టింపునదట! ఇంతయైనను సంఖ్యతగ్గినది ఈ తగ్గుదల నిజముగా బి ఎల్ పరీక్ష మూడెండ్ల ప్రిక్షామగుటచే కలిగిన ఫలము. ఎందున ఎంతో సంఖ్యలు తగ్గలేదని కళాశాలాధ్యక్షుడు అభిప్రాయము వ్రాయుట మాత్రము చిత్రము ఎత్తైనను ఆంధ్ర ఆంధ్రేతర సంఖ్యలను పోల్చుకొనుట కిది యభ్యుతరము కాదు. నిరుకు మొత్తము 472 లో 111గురు తెలుగు మండలములవారు. నాల్గవవంతు కును తక్కువ. ఇందులో వట్టి ప్రిక్షానాకే 36 గురు. 368 గురు బి. ఎల్ పరీక్షకు చదువువారు. వారిలో ఆంధ్రులు 75 గురు మాత్రమే. అనగా రమారమి 5-వ వంతు. వెర్రిగా విద్యావంతులు మూగుదురని పేరుపడిన న్యాయవృత్తిలోనే మన మండలము యవసరములను మనము దీర్చుకొనలేకున్నాము. ఇచ్చటను ఇతరులు మనకు గతిగావలసి యున్నారు. వకీళ్లు ప్రజానాయకులు. మన ప్రజానాయకత్వమును గూడ ఇతరులు వహింతురని వింత ఏమున్నది?

అలితకళా విద్యాలయము. నాలోచితము. ఇది ఎప్పటివలె మ్రోణ్యము కనుబరచలేదు. అందుకు సంకలించుచున్నాము. ముందు సంవత్సరము 252గు విద్యార్థులున్నచోట కడచిన ఏడాది 283 విద్యార్థులుండిరి. దినమునకు 171 గు హాజరగుచుండినచోట 201 గు హాజరైనారు. సంఖ్యలోను గుణములోను విద్యార్థులు అభివృద్ధి చూపుట శుభసూచకము. 283 గురు విద్యార్థులలో మద్రాసువారు 180 మంది గలరు. ఆంధ్ర ఆంధ్రేతరులను దేల్చుటలో వీరిని త్రోసివేయవలసి యుండుము.

వీరిని త్రోసివేసి తక్కువేయగా మిగిలిన 103 గురులో ఆంధ్రమండలములవారు 15 గురు మాత్రము కనిపించుచున్నారు. ఇదియు మనకు కీర్తికరమే కదా.

అదియేమి పాపమో గాని నేము పేర్కొనిన నాల్గు వృత్తి విద్యాప్రతిష్ఠాపనలోను ఒక్కటైనను ఆంధ్రోపాధ్యాయుల పేళ్లు గాని బహుమతు లందిన ఆంధ్రవిద్యార్థుల పేళ్లు గాని కానవచ్చుట లేదు. సంఖ్యలేకున్న గుణమైన నున్నదాయనిన నదియు కానరాదు. ప్రాబల్యము లేనిచోట గుణము పైకి వచ్చుటయు కష్టమే కదా.

అసీబీసెంటు - బొంబాయి ప్రభుత్వము.

పదునాలుగు దినముల మీదట బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు అసీబీసెంటుకు ప్రత్యుతరము జూపినారు. ఆమె కొరినవిషయము ఒక్కటియే. దేశ సంరక్షణ శాసనము యుద్ధమునకు సంబంధించి చేయబడినది. ఇతర విషయములకు అడిగినవర్తింకుదు. దానినితనపై ప్రయోగించుటకు కారణము కానరాదు. తాను యుద్ధము విషయమున ప్రభుత్వమునకు సాయమొసర్చి కిది విరోధము చేయలేదు. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు ఆనందార్పమున చేసినపలహార నన్నిటిని తాను శిరసావహించినది. బహువార్తల కన్నటికి ప్రతికారములను ప్రకటించినది. బొంబాయిలో నైనను ఉపన్యాసము లిచ్చుటలో నాలుగు మతవిషయ కోపన్యాసములను తక్కినవి ఆంగ్లప్రాండవ మైత్రిని బలపరచు రాజకీయసంస్కారములకు సంబంధించిన ఉపన్యాసములను ఇచ్చినది. ఇట్టి పరిస్థితిలో తన కేల దేశక్షేమ సంరక్షణ శాసనము ప్రవర్తింప జేయబడినదో తెలుపవలసిన దని అసీబీసెంటుకు యిగినది. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఈ సమస్యల నన్నిటిని వివరించుటకు సిద్ధపడలేదట! అనవసర చర్చలోనికి దిగక యుండుట యెప్పుడును మంచిదే. అందులోను చర్చలోనికి దిగిన యెడల మన పక్షము నెగ్గదను ననుమాన మున్న యప్పుడు అసలే దిగక యుండుట వివేకములో వివేకము. కాని ఒక్కరి స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించిన ప్రభుత్వమువారు కారణములను దెలుపుట లేదని యనుట మాత్రము తృప్తికరము కాదు. తాము చేసిన నిరోధకాజ్ఞను రద్దుచేసిన యెడల మొదటి యుత్తరువునకు కారణములు చెప్పకయున్నను ఎవ్వరును పేచీపెట్టబోరు. కాని నిరోధకాజ్ఞను నిరోధకాజ్ఞగానే విలిపి కారణ మేమియు తెలియలేదయని నిరోధితవ్యక్తి మొర్రెక్కచుండగా కారణము చెప్పక యుండుట ప్రజలకుదనివి నీయజాలదని బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు ఎరుగకుండురా? మరియొకచోట ఆవ్యక్తి అదే దోషమును చేయుకయుండుటకును దోషమును ప్రకటించుట అవసరమే కాదా! అట్లు ప్రకటించక నిరోధకాజ్ఞపై నిరోధకాజ్ఞ చేయుచు పోవునెడల ఆవ్యక్తి యెడల లోపమే లేదనియు అధికారులు వ్యక్తిపై ఆగ్రహముచేతనో ఆవ్యక్తిచేయు న్యాయ కర్మలకే కొన్నిటికి సహిషణ్యమో ఈరీతిని నిరంకుశముగా ప్రవర్తించుచున్నారని అభిప్రాయ ముగ్గడక పోదు. కారణము లేక కష్టము లందుచుండు వ్యక్తియెడల సానుభూతి ప్రబలతర మగు ననుట సహజ న్యాయము. ప్రాండవభూమి వంటి మహాభూమి పరిపాలించునట్టివారి న్యాయమును గురులింపక ననుచుకొనుట శోచనీయుము పెల్లు సుపర్దుగా రింకను కడలిక చూపకుండుట విస్మయజనకము.

ఎరిజెక్షన్ వరసము.

యన్యవారు ఎరిజెక్షన్ కు స్వాధీనము చేసికొనినారు. ఎరిజెక్షన్ సామాన్యస్థానము ఎంచుకొనవలసి ఆర్మీని యాలోచింపి ముఖ్యతబ్బెను. పెద్దదాని, ఎరిజెక్షన్ ఎరిజెక్షన్ లకు స్వాధీనము చేసికొనుటతో యన్యవారు ఆర్మీని యాలోచింపి స్వాధీనము చేసికొనినారు. యెప్పుడునున్నది. ప్రామాణికములకు నడుచుచున్నారనుట తెలియుచున్నది. ఈ ప్రాంతమున సంపాదించుట కిది మోతొకలము కట్టదు. ఆర్మీనియో స్వాధీనముగనుటతో బద్ధులు నైపుణ్యమునన్యవారు ఎక్కువవృద్ధి తెలుపుటకు తరుణమేర్పడుచున్నది. ఇదియంతయు సకలూపయతకు నందియులేదు. ప్రాండవలమును బ్రిటీషు రాజనీతిజ్ఞులు చక్కగా చూచుకొనినారు. నేర్పరకురే ఇకముందు తుర్కీని సాధించుట కదునువరకు కాకలదు. తుర్కీతో ప్రత్యేకము సంధిచేసికొనుటయు త్వరలో సంభవింపవచ్చును. ఏమిజరుగునో చూడవలసి యున్నాము.

రావుబహదూరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణ

మహర్షిగారు

దీక్ష స్థానిక ప్రభుత్వమువారిచే స్థానిక శాసన విరూప సభలో సభ్యులుగా నియమింపబడునని తెలియుచున్నది. ఇట్టికొరక నుండినంతలకు వీరిని అభివృద్ధిచేయు ప్రణాళిక రీతిని కార్యమును నిర్వహించి కీర్తిగాతురుగాక మరీ కోరుచున్నాము.

డాక్టర్ నెల్సన్ - మెంబర్ ఆఫ్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ మెడిసిన్.

అండ్రు, జూలై 27: ఈ రెండు సంఘములవారు ఆర్మీ విషయములను విచారించుట కధికారము కలిగియుండును. శాశ్వతనిరోధ్యము గూడ సభ్యులుగా చేర్పబడును.

రమ్యవారు బుక్లివారిని తరుముట.

వెట్రోగ్రాఫు జూలై 27: ఆర్మీనియో రమ్యవారు బుక్లివారిని తరుముచున్నారు. ఎర్జింగులో పరుగుల కొట్టున వారు పట్టుకొనిరి. ఎర్జింగు లొంగుటవలన పెద్దదాని ఎర్జింగు లో డ్యూ రమ్యవారి వలె మైవది. ఆరము వ్యయవారి స్వాధీనమైయుండు తురుష్కుల ముఖ్య స్థానములకు వశమయికుటకు యన్యవారికి నుండి అడ్డంకులు కలుగు. ఎర్జింగును 120 మైళ్లలో మన్ను నీకానులో వ్రేసింది. టర్కీ సామాన్యజనులకు మృదదుతుల్యమగు అనటోలు మైదానమును వారి పురు చేరవచ్చును.

అమెరికా నాకాదళము

వాషింగ్టన్ జూలై 28: 3120 లక్షలకు పై నేను వారకులంతిరి

ఆఫ్రియనులచే పట్టుకొన బడిన

పరారు వైమానికుడు.

పారిసు జూలై 28: జూలై 20 క తేదీ మైకో ఆరు పరారు వైమానికుడు జర్మనీలోనికి కొన్ని ప్రకటనలను పడవేయుటకు పోయి విమానములోని మరచివరివలన ఆఫ్రియనులచే పట్టుకొనబడిన. ఆతడు జర్మనీలోనికి వెళ్లక పరారు సందు ఒక ప్రకటన పడవేసెను. దానియందు ఈ క్రింది విధమున ప్రాయశాపి యుండెను.

మధ్యదేశములవారు యుద్ధమునకు ముక్త ప్రత్యక్షమును పంపుకొనుచుండిరి. కాని వారికి యుద్ధమునకు మిత్రమండలిలము వృద్ధి నునదియు, జర్మనీయును విచారమును కలహమును పెంపొందునయు వారికి దెలియదు. జర్మనుల కూర్తత్వము తటస్థదేశములవారి జర్మనులకు వైరులగా చేసివది. జర్మనుల వ్యాపారముగా యుద్ధము కలుపుచున్నారు. కాని మిత్రమండలివారు సర్వదేశముల స్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరాడుచున్నారు.

జర్మనులెట్టి మెంటుగవర్షులుగారు

రెంహుజూలై 28: లెట్టి మెంటుగవర్షులు గారు నిన్నటి సాయంత్రము పేనాయ్ లుండి తిరిగివచ్చిరి

మోదరాబాదు నుండిసాటి: సింధుదేశమునందలి మోదరాబాదు పురమున ఇటీవల నుండిసాటి నిర్మితమగు బడి దానికిబదులు విచారణలందు ముఖ్యత కలదు. దానిని ప్రభుత్వమువారు ఇ. ఎస్. కార్వెల్, డి. సి. ఎస్. గారిని మోదరాబాదు నుండిసాటి పరీక్షించుటగా నిర్ణయించిరి.

బరోపా మహా సంగ్రామము

అయిదవ స్థితి-మంత్రుల ఆలోచనము.

కరాచీలో సైనికులకు రైలుబండిలో వడ దగులుట—పార్లమెంటులో చర్చ.

బెర్లినుపైని కరవత్రములను వదలుట.

మెసపాటేమియా—పార్లమెంటు సభలో ప్రశ్నలు.

[రైటు వు డి జెన్సి.]

ఇంగ్లాండు

ఇంగ్లాండు స్వతంత్రపాలనా విషయము పార్లమెంటు జాతీయవాద సభ్యుల సమావేశము.

లండను, జూలై 26:—రెడ్మండుగారి యాధిపత్యము క్రింద పార్లమెంటు జాతీయవాద సభ్యులు సమావేశమై ఇంగ్లాండువిషయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారి చర్యకు శక్తికరములను నని డిప్లొమాట్ గా తపపాదించిన తీర్మానమును చర్చించుట కొకదినము దయచేయవలయు నని మంత్రిగారిని వేడుటకు నిశ్చయించిరి.

అస్పిక్రు మంత్రిగారు.

ఈదినము అస్పిక్రు మంత్రిగారు బాల్ఫూర్, లాయ్డ్ జార్జి, బోస్ట్లా, వేంబల్లెగార్లతో ఒకగంటసేపు మాట్లాడి తీర్మానమును సందర్శించిరి. ఇంగ్లాండుపరిపాలన విషయమున సమాధాన మేర్పడుటకు ఉత్తర ప్రభుత్వములు జరిగి యెడల, ఈ యాధిపత్యమును ఇంగ్లాండుపాలన మే విధముగా జరుగవలయు ననువిషయము గూర్చి రాజుగారు అస్పిక్రు మంత్రిగారును యోచితురని అనుకోవలయును.

రేపు సార్ల మెంటుసభ జరిగియున్నందు పార్లమెంటులోని వివిధసభ్యులు ప్రత్యేకముగా సమావేశమయిరి. మిగిలిన సభ్యులును సమయోక్తుల ననుసరించి సభలు జరిగి పుచ్చురు.

నర్ ఎడ్వర్డు కార్నసుగారికిని 'రెడ్మండుగారికిని గలిగిన సమాధానమును ప్రకటించుటకు అస్పిక్రు మంత్రిగారి హాజరుకొనిరి.

కేన్స్టోంటు శిక్ష.

లండను, జూలై 26:—ఆగస్టు 31 తేదీన కేన్స్టోంటు ఉజ్జీయబడునని, "డెయిలీ మెయిలు" పత్రిక ప్రాయమున్నది. కేన్స్టోంటుకు మరణశిక్ష తీసివేయవలయునని గిగురు విమర్శలును, 26గురు పార్లమెంటు సభ్యులును, 51మంది ఇతర ప్రముఖులును సంకలనము చేసిన ఒకవిజ్ఞాపన పత్రమును రెడ్మండు కరువొంటిపల ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారు అస్పిక్రు మంత్రిగారికి సమర్పించిరి.

కరాచీయొద్ద వడదెబ్బతగిలిన సైనికులు

వేంబల్లెగారి వాక్యములు

లండను, జూలై 26:—కరాచీయొద్ద సైనికులకు వడదెబ్బ తగిలిన విషయమునుగూర్చి వూచీయొనవారిని బాధగా విచారించి తెలుపవలయునని తాము హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారికి వ్యాసించిన కారుకలసభలో వేంబల్లెగారు చెప్పిరి.

విలింగ్డన్ ప్రభుత్వము వాక్యములు

కరాచీయొద్ద వడదెబ్బ తగిలినవారి విషయమును గూర్చి ఇంకను తెలుపుడని మిడ్లెన్ ప్రభుత్వము ప్రభుత్వ సభలో నడిగిరి. ఈవిషయమును గూర్చి విశేషముగా తెలుపుటగోరకు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారికి తంతివార్త ఇచ్చి తినునీయు, ఇంకొకటి ప్రభుత్వము రాజదరము, ప్రస్తుతము తెలిసిన విషయములను బట్టిమాడ గాంతియు అవాగ్రహతలన జరిగినట్లు తెలుపుచు దయచేసి విలింగ్డన్ ప్రభుత్వము ప్రభుత్వము మిచ్చిరి.

మాక్లెక్ సమాచారము.

లండను, జూలై 26:—మాక్లెక్ గారి సమాచారము చిలికేశక్రమమునకే పోయి యెప్పుడైతే బిరాడెక్ కేపుకు తిరిగివచ్చినది. ఇది పార్లమెంటువారు దీక్షిణమున 240 మైళ్ల దూరమున నర్ ఎడ్వర్డు సెక్లెక్ గారున్న "ఎమ్మా" అను స్థితియు కొంతదూరము లాగివచ్చినది. "ఎమ్మా" అను స్థితియు ఎల్లప్పుడూ ద్వీపముపై పునకు పోయినదట.

మెసపాటేమియా బిల్లు.

లండను, జూలై 26:—మెసపాటేమియా విషయ విచారక సంఘమువారు ఎక్సటి అధికారముతో హిందూదేశ మునందు విచారణ జరుపుటకు బిల్లును ఏర్పాటుకలదని కారుకలసభలో చెప్పబడినది. ఈబిల్లును గాని ఇంకొకడైన గాని విచారణ జరుగవలసిన కొన్నింటివారి ఉత్తరపు ప్రకారము ఏర్పాటు చేయబడును.

మెసపాటేమియా సైనికుల భోజన సామగ్రిలు.

మిల్టెక్ గారి ప్రశ్న.

లండను, జూలై 27:—మెసపాటేమియా యందు సైనికులకు భోజన సామగ్రిలను పంపుటకుగూర్చి మిల్టెక్ ప్రభుత్వము ప్రభుత్వ సభలో ప్రశ్నించిరి. ఫ్యాక్టుడేముందు సైనికుల కీయబడునట్లే మెసపాటేమియా యందు నివృత్తుల యొద్ద విచారక సంఘమువారు ఏర్పాటు చేయవలసినవియు మెసపాటేమియా యందు సైనికుల కారుకల సంత భోజన సామగ్రి లీయబడుచున్నవాయ అచ్చటిఅధికారులకు తంతి వార్త పంపించినది డిప్లొమాట్ ప్రభుత్వము ప్రభుత్వము మిచ్చిరి.

డాడ్ నెల్సు విషయ విచారక సంఘము.

లండను, జూలై 27:—డాడ్ నెల్సు విషయ విచారక సంఘమునుండి (కారుకలసభ) వాల్టర్ లాక్ గారును తేర్చబడిరి.

లిటను ప్రభుత్వము.

లండను, జూలై 27:—డెరెక్ మైగు దూకుగారు కెనడాకు గవర్నరు జనరలు గా నియమింపబడుదురుగాక ఆయన స్థానమున లిటను ప్రభుత్వము నొకాడబాధికార వర్గమున నిలిచి లండను గా నియమింపబడిరి.

ఆర్థిక సమావేశపు తీర్మానములు.

చర్చ జరిగి దినము.

లండను, జూలై 27:—ఆర్థిక సమావేశపు తీర్మానములను రాబోవు బుధవారమునాడు చర్చించుచునని అస్పిక్రు మంత్రిగారు కారుకల సభలో చెప్పిరి.

ముగ్గురు దూకులు తమ గౌరవములను

గోల్పోవుట.

లండను, జూలై 27:—కంబల్లండు, ఆల్బన్ దూకులకు ను మెల్బోర్న్ హార్మిక్ ప్రభుత్వము ఆల్బర్ట్ రాజకుమారునికిని వారి గౌరవ విశదములు తొలగించుటకు రాజుగారికి శిపాక్కు చేయబడునని అస్పిక్రు మంత్రిగారు చెప్పిరి.

దూకల్లిలాండు.

బాల్లిమోర, జూలై 27:—ఈజలాంతర్గామి అమెరికానుండి బయలుదేరట కధికారపత్ర మియ్యబడినది.

ఆక్రమిత దేశముల ప్రజల కావార పదార్థములు.

లండను, జూలై 27:—శత్రువుల శత్రువులను దేశములలోని ప్రజల కావారపదార్థము లందజేయుటకు మిత్రియందలివా రంగీకరి. ప కలెన అమెరికా ప్రసిడెంటు విల్సన్ గారు ప్రాసినదానికి బ్రిటిషు దొరతనము వారిటుల వ్యాసించి, ఆ శత్రువులలోని పంటసంతయును ఆ దేశములకే శత్రువులు వినియోగింపవలెను. అట్టి వినియోగమును కలిగించుటకు ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు నియమించిన తట్ట ప్రత్యేకములను శత్రువులకును మంపవలెను. వారందు కంగీకరించిన మేమా దేశముల కావార పదార్థములను పొనిచ్చెదము. ఇందులకు శత్రువులు

పులులెక్కురించిననులేక వారుకోకలజరుగునొనరినట్లు ప్రత్యక్షమియ్యబడినను శత్రువులు ఆవారమిడకుండ చంపుచున్న ప్రతిదేశీయునకును లభ్యమగునంత పరివారమును తట్ట ప్రత్యేకముల నిర్ధారణచేసినంత పరివారమును మిత్రియందలివా రు శత్రువులకులన రాబట్టెదరు.

మరణము

లండను, జూలై 27:—జనరలు నర్ హెన్రీ హిల్ల యాల్డగారు మృతిచొందరి.

ప్రాస్తు

సోము యుద్ధము

జర్మనుల కొత్త సేన నశించుచుండుట.

లండను, జూలై 26:—ముఖ్యరంగము నుండి రూటరు విలేఖకు డిట్లు తంతివార్త బంపెను:—పట్టుకొన బడిన ఒక బెవేరియను లెఫ్టెనెంటు, బ్రిటిషువారి అగ్ని కన్నులు బలమును వర్ణించుచు జర్మనుల రణరంగమునకు కొత్తగా లెమ్మకొను చున్న సేనలో మూడవపాటు బెహాయకును, సేనాముఖమునకును నడుచు ఆయన్ని కన్నమునకు నశించినదనిచెప్పుచున్నాడు. బెహాయ అనునదియు తీవ్రముల పూర్వోత్తరమున 6¹/₂ మైళ్లదూరమున నున్నది.

ముఖములు యుద్ధము.

లండను, జూలై 27:—ఈ మధ్యాహ్నము జనరల్ హేగ్ గారిట్లు ప్రకటించిరి:—నిన్నటి రాత్రి యంతయు తీవ్రమగు ఫిరంగి ముద్దము జరిగినది. మేము శత్రువులతో ముఖములు యుద్ధమునలిపి వారికి అమెరికను ఒత్తిడి కలుగజేసితిమి శత్రువులు విషవాముగుడ్డకు చేయుచున్నార. కడదిన లెండుదినములలో బ్రిటిషు సేనాముఖమునకును ఇతర స్థానములలోను ముఖ్యవిషయములేమి యులేవు.

బ్రిటిషువారి క్రకటనము.

లండను, జూలై 27:—ఆపుడపుడు ఫిరంగులు కాల్పుట యందు కొన్ని కొన్ని చోట్ల పరాములు తలపడుటయును మాత్రము జరిగినదని ప్రకటించబడినది.

304వ గుట్టయొద్ద యుద్ధము

పారిసు, జూలై 26:—ఈ మధ్యాహ్నము మిట్లు ప్రకటించబడినది:—ఎస్ట్రీకుకు తూర్పున మేము కొంతగూరము నుండుచుపోతిమి. సోయికోరు పరిసరమునందు ఫ్ర్యాసిలెన్సు దళయుద్ధము జరిగినది. 304వ గుట్టయొద్దకు, ప్లావీ, లాలాఫీల యందును తీవ్రమగు ఫిరంగి ముద్దము జరిగినది. తియోమాంటుకు పశ్చిమమునను మేము నుండుచు పోయితిమి మువెక్ నందు పోర్చిగీ పశ్చిమమున శత్రువులు తీవ్రముగా పోరుచు నుండు స్థానములను బొచ్చిరి గాని వారిని శిఖ్రుముగా తొలగించి పొటబోలితిమి.

సురక్షిత గృహమును పట్టుకొనుట

పారిసు, జూలై 27:—సోము కడతీయన కరాను వారాకస్మికముగ తలపడి ఈప్రేక్షకుల దైరుతింపు యొక్కరమును దానిలోనున్న వారిని పట్టుకొనిరి. ముంపేచలో ప్రోన్నెకుకు పశ్చిమమున ఫిరంగులు కాల్పుబడెను. తిక్కినచోట్ల కొంత ముగ నుండెను.

రష్యా

ఆస్ట్రీనియా యుద్ధము.

పూర్తియగుట.

వెట్రోగ్రాదు, జూలై 26:—ఎర్జింగ్ కే మనస్వాధీన మగుటతోడనే ఆస్ట్రీనియా యుద్ధమునకు పూర్తియయ్యెనని రష్యను అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఎర్జింగును రష్యావారు పట్టుకొనుట.

వెట్రోగ్రాదు, జూలై 27:—ఎర్జింగును పట్టుబడినదని రూఢిర్రహునము వచ్చినది. వెమ్యేరుకు జిల్లాలో లెండుసారులు జర్మనులతలపడి యోడిపోయిరి. వారిలోచాలామంది హతులైరి. మేము స్ట్రోనెవోకా నది దాటి పారిపోవుచున్న శత్రువులను వెంబడించితిమి. వారిలో చాలామంది మడసిరి. 5 ఫిరంగులును 6 మరఫిరంగులును మానక మైనవి అని జనరలు హెకారాపు గారు తెలిపిరి. ఎర్జింగును పట్టుకొనినందులకు గొంగు దూకుట నికలను గారిని రష్యా చక్రవర్తి గా రభసించిరి.

ఒక ఆస్తి యాసేనానిన అసాయసియం ముందు
వెల్పాడు, జూలై 27:— రవ్వవారు బ్రాడ్వి
వల్ల సంవత్సర ఆస్తి యాసేనాని జనరలు బోమాను మెయి
ను గారి సేవల లెంబర్ల సమీక్షను చాల విషయస్థితి ఉన్నది.

హాలండు

డచ్చివారి తూర్పుదీవులు.

సబ్బరై నలు పంపబడుట.

రాబర్టు, జూలై 26:— డచ్చివారి తూర్పుదీవుల
కోటకు ఫెయిల్డ్ కోర్టు నాకానిర్మాణ కాలయందు 4 పెద్ద
సబ్బరై నలు నిర్మింపబడుచున్నది.

డచ్చిదేశపు చేపలుపట్టువారు.

హేగ్, జూలై 26:— డచ్చివారి చేపలు పట్టుకడకు
లను బ్రిటిషువారు పట్టుకొనిన సందర్భమున చేపలుపట్టు సంఘ
ములవారు తమ యనగి కారమును తెలుపుచు బ్రిటిషువారికి
తంటివారపండి. లండను నగరమున డచ్చి చేపలుపట్టువారి
ప్రతినిధిలో చర్చ జరుగుచున్నది. గనుక మీకును మాకును
విమర్శన లవసరములేదని సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ బాన్స్ గారు ప్రత్యు
త్తరమిచ్చిరి.

అమెరికా

డానియలుగారి హెచ్చరిక

వాషింగ్టన్, జూలై 27:— తటస్థదేశములవారి ధర్మ
నిర్వహణను డానియలుగారు తనని నిర్వహించిలో ఆ ధర్మ
మున నిర్వహించుటకు “నా దుశ్చర్యల” అను ప్రాసనను
2 డిస్ట్రీక్టులను కలిపి యా ఆగ్రహులకడకు పోయింది.
త్వరలో ద్యూట్ లొందు జలాంతర్గామి బయలుదేరనుండుటయే
దీనికి కారణ మగును.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

(మా స్వకీయ విలేఖరుల వద్దనుండి)

బొంబాయి

తాతా ఇసుము ఉమ్మడి కంపెనీ

బొంబాయి, జూలై 27:— ఈ కంపెనీవారి ఏజెంట్లు
కమిషనులను, ఏజెన్సీ కాలమును వృద్ధిచేయు విషయమును
గూర్చి ఈ దినము సర్ సెనాన్ డేవిడ్ గారి యాజమాన్యము
క్రింద నొకసభ జరిగినది సర్ సెనాన్ డేవిడ్ గారు 2 గంటల
వేపు దీర్ఘ చర్చ జరిపిన తరువాత ఈ తీర్మానమును నిశ్చయింప
కయే రాబోవు వారమునకు సభను నిలిపివేసిరి.

బంగాళము

వంగరాష్ట్ర వర్తకసంఘము

సర్ జార్జి బార్న్సు గారితో సంభాషణము
కలకత్తా, జూలై 27:— నేను పర్యటించు చాలమంది
సభకు వచ్చిరి. అధ్యక్షులను సర్ ఫ్రాన్సిస్ ట్రావెల్స్ గారు రంగు
సనమున గూర్చుండిరి. సర్ విలియం మేయరు గారు రాసభకు రా
జాలకపోయిరి. అదాయపుపన్నును విధించుట వసూలుచేయు
టలనుగురించి రాష్ట్రీయ దొరతనములతో నుత్తర ప్రత్యుత్తర
ములు జరుగుచున్నవి మేయరు గారు చెప్పిరి. ఈ దేశములో
కన్న విద్యార్థుల వర్తకస్థానముల నన్నిటిని దొరతనమువారు
నిర్మితముచేయుచు. చాలమంది జరిగిన వ్యాపార సభలో
హిందూదేశపు ప్రతినిధు లుండకుండుటవలన వ్యతిరేకాలన
ముగల అధినివేశములతో మాత్రమే ఆలోచించెద మని
అస్పృశ్యులగుట చేతను కొంత సందేహము కలిగినది.
కొంతరి కది ఇటీవలి తంత్రీవార్తలవలన తీవ్రది. అయినను
బార్న్సు గారు నేను స్పష్టపరచెదను. అని ఫ్రాన్సిస్ గారు
నుడివిరి. పిమ్మట హిందూదేశమునుండి ఉమ్మడి ఎగుమతి
చేయుటను గూర్చియు నితిగిరికి పెద్దగాడి రైలుదారిని వేయు
టను గూర్చియు వివరించిరి.

యథాసంతుర వ్యాపారమును గూర్చి మా|| ప్రే గారు
నుడువుచు సామ్రాజ్య వాదులు వ్యాపార స్వాతంత్ర్య
మితరుల కెక్కురికి నీయమనుట పొసగదు. అంగ్లమిత్ర దేశముల
వారిట్లు చేసిన నాక్షేపించెదరగాన కొందరికి ప్రతికరముగను
కొందరికి నుంకములను ఏర్పరచియు ప్రవేశము కలిగింపరలెను.
ప్రస్తుతము నుంకములు లేకుండుటచే ప్రపంచము సందర్భభాగ
మున చువవ్యాపారము సాగుచున్నది. నుంకములను మాము
పుచ్చుకొన నారంభించినచో విదేశీయులను మానుచున్నామని

టకుగూడ నిర్ణయము చేయవలసివచ్చును. ఎటులనైన సామ్రా
జ్యవాసుల నుచితముగను తదితరులను నియమాను సారముగను
వ్యాపారము చేసికొన నిచ్చుట చుండుదని ఆయననుడివిరి.

అదాయపు పన్నును గూర్చి డెబ్బిస్. ఇ. క్రమ్యుగారును
వాణిజ్యశాఖకు ఢిల్లీకి గాని సిమ్లాకుగాని మార్చు గాదని డెబ్బిస్. ఏ.
ఆయనను నైడుగారును నుడివిరి.

వాణిజ్యశాఖ వ్యాపారముచేయువారి కెడముగ నుండ
రాదనుట నిజము. యుద్ధములవలన కలకత్తా వ్యాపారమునకు
భంగము కలుగలేదు. నాకలురు ప్రముఖ తత్వవేదకు నున్నది ఆ
లోటు యంతలో తీవ్రది గాదు. యినుకలపైలను సంపుట
లో కలకత్తావారి రందరను చాలసహాయము చేసిరి. దొరతనము
వారు వార్షికవారము గనుకప పలచిరి గాన మీరందరను
పరిశ్రామిక సంఘము వారికి నోడ్డుదడవలెను
దొరతనము వారు వాణిజ్యశాఖను పెంచుటలో లండనులోని
వాణిజ్య శాఖవారు సమకూర్చిన విషయమంతయును వర్తకుల
కందరికి లభించగలదు. దొరతనమువారు వ్యాపారముగా కేరకు
దేశీయుల వర్తకస్థానములనుగురించి పరిచేసెదను. వారు ఎగు
మతి వ్యాపారమునుగూర్చి బాగుగా నాలోచించుచున్నార
అర్థికవర్తిత్వ పూర్తిగా కడకటిసారి నిర్ధారణ చేయబడునపుడు
హిందూదేశమువారితో గూడ నాలోచించెద మని ఇండియా
మంత్రిగారు ప్రభావమంత్రీ గారునుగూడ వాగ్దానము చేసి
యన్నారు. ఉమ్మడిఎగుమతి చేయగూడదనుటకు కారణ
మున్నది. అదాయపు పన్నును గూర్చి నేను మీ యభిప్రాయ
మును ప్రాతములకముగ నెరుగగోరుచున్నా సరి సర్ బార్న్సు
బార్న్సు గారు రనిరి.

బంగాళ దేశపు ఆంబ్యులెన్సు దళము.

మెసపొటేమియా నుండి తిరిగి వచ్చుట.

కలకత్తా, జూలై 27:— బంగాళ దేశపు ఆంబ్యులెన్సు
దళము నుండి ఇర్లరు లెఫ్టినెంట్లును, ముగ్గురు నలు అసిస్టెంట్లు
నర్జునులు, 19 నుండి ప్రైవేట్లును, 35 గురు ఉపచారములను
మెసపొటేమియానగరమున ఒక సంతకర్తము పనిచేసి ఈదిన
ము చుట్టల కలకత్తాకు వచ్చిరి.

బంగాళ దేశపు గవర్నరు గారికిని బంగాళ దేశపు ఆంబ్యు
లెన్సుదళ గౌరవకార్యదర్శి నర్వాధికారి గారికిని ఈక్రింది
విధమున తంత్రీవాదమున ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగెను.

“నర్వాధికారి గారికి:— రేపటిదినము మెసపొటేమియా
నుండి తిరిగివచ్చు బంగాళ దేశపు ఆంబ్యులెన్సుదళములోని
వారికి నావ్యాపర్యవర్తకులను స్వాగతమునర్పింపుడు. ఆమె
రాయుండిన్న ఆస్పత్రిలో బాగుచేసిన పనిసర్వవిధముల
క్లాఫింపఁదగి యున్నది. సామ్రాజ్యమునకు వారుసేస చేసిన
నా రైరి. కాల్మేకోర్”

“బంగాళ దేశపు గవర్నరు గారి అంతరంగిక కార్యదర్శి
గారికి:— ఈదినము వ్యవేశమునకు తిరిగి వచ్చిన బంగాళ దేశపు
ఆంబ్యులెన్సు దళమువారు గవర్నరు గారి దయాపూరితమగు
సంతకమునకు వారి సమస్కృతుల నర్పించుచున్నారు. ఆంబ్యు
లెన్సు దళమువారు పనిని పుభుత్వమువారు క్లాఫించుటయే
వారి కమితముగా బహుమతి నిచ్చుట. కమిటీవారు ఆంబ్యు
లెన్సు దళమువారితో గలసి మీకు కృతజ్ఞతా పూర్వక వంద
నము నర్పించుచున్నారు.”

రాజప్రతినిధి గారి నైకవిషయ కార్యదర్శిదగ్గరనుండి
నర్వాధికారి గారి కీక్రింది తంత్రీవార్తరచ్చెను “ఆంబ్యులెన్సు
దళమువారు మాతృభూమికి తిరిగి వచ్చినపుడు వారు సామ్రా
జ్యమునకు చేసిన మహోపకారమునకు శ్రీ రాజప్రతినిధి గారు
విశేషముగా అభినందించిరి వారికి తెలుపుదని శ్రీవారు
మీకు వ్రాయుచునిరి.”

పంజాబు

అంబ్లా మాతృకేసు

లాహోరు, జూలై 27:— నేను ముద్దాయి మరాయి
మీది నురకలు రక్తపు చురకలని సాక్ష్యమిచ్చిన పోలీసువారు
నిర్ధారణగా చెప్పలేకపోయిరి. ఇప్పుడని వెనుకటివలె స్పృహ
ముగా కనబడుటలేదు. చేతిమీద గీరులు గోళ్లగీసలే అని
కర్నలులేను గాను కరిక్షించెప్పిరి ఒక సాక్షి చెప్పెను. ఈ
ముద్దాయిని నెనున్నుకుంపిన మేజస్ట్రేటు గారి తీర్పును చది
విరి. అప్పుడు ముద్దాయి ఇటుల చెప్పెను.

“నన్ను పోలీసువారు పట్టుకొనుటకును నామీద నను
యనకదెరిగి నే నెవ్వను. నాభార్య అహమదు నగరమునకు
వెళ్లుటకు 2, 3 దినములకు పూర్వ మామెయే నా భుజమును
గీరినది. అది దోచుకాటువలన కలిగినదని నేను పోలీసు వారితో
చెప్పియుండును. టిలరు గారిసోదరుడు మొదటచంపబడిన శ్రీని

వెండ్లియాడ గోరను గాని ఆ సంబంధము తుదకలేదు గాన టిలరు
నా మే వెండ్లియాడెదమని వాచాము జరిగిన వాటిరాత్రీ టిలరు గారి
గారిసోదరుడుకన్న ముసీంచెనని వారో టిలరు గారెచెప్పెను
టిలరుసోదరుడిప్పుడు ఈదేశమునలేదు గాన ఈసంగతి సత్యము
పోలీసువారికి తెలుపలేదు. టిలరు గారి నాకరు కారియానున్నవా
వాసముగలవాడు గాన వానిమీదనుమానము కలిగినది బుజము
మీదను యిబాకుమీదను గీరులునురక్తపు చురకలును ఏలకలిగి
నవరి మేజస్ట్రేటు గారు నన్నుడుగగా నేనుచెప్పలేదు. ఆమె
రాయ నేను చాకలివానికిచ్చి నేసితినిగాని పుత్రకవేయలేదు.
చంపబడిన శ్రీకిని నాకును ఆక్రమణకు సంబంధ మేమియును
లేదు. భవమును దొంగలించుట కొరకే ఆమెను చంపియుం
దురని నేనుహించి నందివిక్రమదని అడిగితిని. ఆచంచితో
నుండి ఆమె రూపాయలను తీయుట నేను చాలసారులు
చూచితిని. టిలరు గారి యిల్లోనేను పొర బాటు నకు
క్రమమెదవ కట్టబడిన గొలుసుమీద కాలువేసితిని అతక్కు
కరుచుట వలననో లేక చనిపోయిన శ్రీకరము తాకుట వల
ననో నరాయికి నురకలు ఏర్పడి యుండవలెను.

ముద్దాయి పక్షమున ముద్దాయి భార్యయు ఒకపృ
క్కయింటివాడును సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఎవరో సోల్లరు ఆమెను
చంపింట్టందరును చెప్పకొనిరిని పోలీసువారికి చాలమందిమీద
అనుమానము కలిగినది ఆతడనెను. “నిరుడు నాకృత్య జరుగుట
కు యుండు నేను అహమదు నగరమునకు వెళ్లితిని. నేనునురల
వచ్చి మాడగా నాభర్త మాయముగానే యుండెను.
చంపబడిన ఆమెగోరి మీదవేయుటకు మేము పూ
లదండలను పంపితిమి. నేనుఅంబ్లాలోనుండినచో నాకృత్యజరిగి
యుండక పోవునని నేను వినుచుండగా నాభర్త టిలరుగారితో
చెప్పలేదు నేనుఅహమదు నగరమునకు వెళ్లుటకుండు
నపుటాటకు నాభర్తనన్ను పట్టుకొన బోయెను నేను
విడిపించు కొనుటకతనిచేతిని గీరితిని నాభర్తకు మేమావతపు
నొప్పులున్నవిగాన సత్యము చుర్తనాచేయించు కొనుచుండునని
ముద్దాయిభార్య చెప్పెను. ఇరుదక్షిణముల వ్యాయవాచులు
చాదిందిరి. రేపు వ్యాయాధిపతి తనయభిప్రాయమును తెలుపును.

బ్యాంకు మేనేజరుపై కేసు.

లాహోరు జూలై 28:— పూర్వము పాపులర్ బ్యాంకు
మేనేజరు గా నుండిన గోపీచంద్రులై వచ్చిన కేసునందు మేజి
స్ట్రేటుగాను యద్దయిపై నేరము మోపి నేర వివరమును తెలి
పిరి. కేసు ఆగస్టు 10 వ రేటికి వాయిదా వేయబడినది.

రెడ్ క్రాస్ నిధి కిచ్చుటకు రూ 1272622-1-10 లు
ఆంబ్యులెన్సు సంఘమువారికి ముట్టినది.

మధ్యరాష్ట్రములు

మధ్యవరగణాల వార్తలు.

మహారాష్ట్ర బాన్సులుల పటాలముకు గూర్పుట.
నాగపూరు, జూలై 27:— నాగపూరు డిప్యూటీ కమి
షనర్ క్లౌరు గారి యుక్తోధనమువలన కొండలు అసధికార
మహారాష్ట్ర బాన్సులులు సమావేశమై ఒక బాన్సులు
పటాలమును గూర్పుటకు తీర్మానించిరి.

రాజధాని సభ.

అనరబిలు సర్ విల్స్ బోనుగారి భవనమునందు ఒక
చిన్నసభ జరిగెను. అనరబిలు డిప్టీ, వాధాభాయి, బాక్టర్
గోర్, డక్ గార్లును తదితరులు సభ నలంకరించిరి. బార్ని సార్వ
భౌమునికి తమరాజధాని డెలుపుటకును, భర్తృత్వమున సామ్రా
జ్యము నలుపుచున్న యుద్ధమునందు బ్రిటిషువారికి సంపూర్ణ
జయము కలుగునని ప్రజలనమ్మకము ప్రభుత్వమువారికి ప్రక
టించుటకును ఆగస్టు 4వ రేటిని ఒక మహాసభ జలుపునట్లు
సభ్యులు తీర్మానించిరి.

శాసనసభ

ఆగస్టు 16వ రేటిని జలుగబోవు యధ్యవరగణాల శాసన
సభ నూతన సభామందిరమున సమావేశమగును. ఈ మందిర
మునకు హరింజి ప్రభువుగారు పువాదిరాయి నేసిరి.

కిచెన్ బ్లాకనిధి:— ఈ నిధికి ఉదయపురపు మహా
రాణిగారు 10 వేల రూపాయలను, బహోదా మహారాజు గారు
5000 రూపాయలు నిచ్చిరి.

తెలిగ్రాఫు సంఘ కార్యదర్శి — తెలిగ్రాఫు సంఘ
కార్యదర్శి బార్న్సు గారు హిందూదేశరక్షణ నిబంధనల ప్రకార
ము ధర్మశాలలో నివసింపవలసినదని వారికి తెలుపబడినది.

THE GREAT WAR.

Irish Situation: Premier's Conferences.

LEAFLETS DROPPED ON BERLIN: THEIR CONTENTS.

Karachi Troop Train Disaster: Discussions in Parliament.

QUESTIONS REGARDING MESOPOTAMIA IN COMMONS.

HEARING OF MR. TILAK'S CASE POSTPONED.

[Reuter's Agency.]

British Front.

Hand-to-Hand Encounters.

LONDON, July 27.

General Haig this afternoon reports that throughout the night our artillery was active. We have continued at various points to press the enemy with hand-to-hand encounters. The enemy is using large numbers of gas and tearshells. Elsewhere on the British front no incident of importance has occurred during the last forty-eight hours.

The British Communique says that except for an occasional artillery duel and sharp local encounters there is nothing of importance to report.

French Front.

A Fortified House Captured

LONDON, July 27.

PARIS.—The Communique says that the French surprise attack south of Somme captured a fortified house southeast of Estrees with prisoners. The day was quiet elsewhere except in Champagne where there was a fierce artillery duel west of Prosnès.

Intense Artillery Firing at Hill 304.

July 27.

PARIS.—This afternoon's communique says:—We progressed east of Estrees. There was lively fusillade on the outskirts of Soyecourt. There has been intense artillery firing at Hill 304, Fleury and Lalaufee. We progressed west of Thiaumont. A strong enemy attack on a three quarter mile front west of Prosnès in Champagne only penetrated the advance positions from which the enemy was immediately ejected.

Caucasus Front.

Capture of Erzingan. Tsar's Congratulations.

LONDON, July 27.

PETROGRAD.—The communique confirms the capture of Erzingan. General Sakharoff adds that two German attempts at offensive in the Cernern district were repulsed with considerable loss. We crossed the river Sloniovka and are pressing the retreating enemy who are losing very heavily. We have captured five guns and six machine guns. The Tsar has congratulated the Grand Duke Nicholas on the capture of Erzingan.

Austrian Front.

An Austrian General's Armies Threatened.

LONDON, July 27.

PETROGRAD.—The Russian approach to Brody threatens General Boehmermoll's armies with envelopment and renders finally untenable the position of enemy forces in the direction of Lemberg.

Mesopotamia.

Mesopotamia Commission.

Provision for Sittings Outside Britain.

LONDON, July 27.

In the Commons it was stated that the Mesopotamia Bill provided for the sitting of the Commission in India with the same compulsory power regarding attendance of witnesses and production of documents as in England. If sittings are required elsewhere as for instance Egypt the necessary provision will be made by an order in Council.

Rations of Troops in Mesopotamia.

Question by Lord Middleton.

LONDON, July 27.

In the House of Lords Lord Middleton asked a question regarding the rations of troops in Mesopotamia. Lord Derby replied that the War Office were endeavouring to get information which would allow them to give the equivalent in value of rations issued in France. They had telegraphed asking whether the troops were receiving the full scale of rations and hoped that the answer would be satisfactory.

Bengal Ambulance Corps.

CALCUTTA, July 27.

Two Lieutenants, three Sub-Assistant Surgeons, nineteen privates and thirty-five followers of the Bengal Ambulance Corps returned to-day from Mesopotamia after a year's active service.

Exchange of the following telegrams took place between the Governor of Bengal and Dr. Sarbadhikari, Honorary Secretary of the Corps:—

Governor's Telegram.

To Dr. Sarbadhikari:—"Please convey to the members of the Bengal Ambulance Corps arriving to-morrow (27th) morning my cordial welcome. The work they have done in the Bengal stationary hospital at Amara has been praised on all hands. They have done a good piece of work for the Empire. (Sd.) Carmichael."

Reply.

To the private Secretary, H. E. the Governor of Bengal, Camp:—"Members of the Bengal Ambulance Corps, returned home to-day, tender grateful thanks to His Excellency for his kind message. In this gracious recognition of their humble efforts to serve the Empire they find their best reward. The Committee beg to join the personal of the Corp in returning dutiful thanks. (Sd.) Sarbadhikari."

Viceroy's Telegram.

Dr. S. P. Sarbadhikari has received the following message from the Military Secretary to H. E. the Viceroy:—"On their return to India the Viceroy desires me to ask you kindly to convey to all ranks of the Bengal Ambulance Corps His Excellency's appreciation of their services to the State."

Great Britain.

THREE DUKES TO BE DEPRIVED.

Of Their Honours and Titles.

For Joining the Germans.

LONDON, July 27.

Mr. Asquith announced that the King would be advised to take steps to deprive the Dukes of Cumberland and Albany and Prince Albert of Schleswig Holstein of their British Honours and Titles.

Another Addition to Dardanelles Commission.

LONDON, July 27.

The Commoner Mr. Walter Roch has been added to the Dardanelles Commission.

The Economic Conference-Resolutions to be Discussed.

LONDON, July 27.

In the House of Commons Mr. Asquith announced that the resolutions of the Economic Conference would be discussed next Wednesday.

FOOD FOR CIVILIANS.

In Occupied Territories-British Government's Proposals.

Their Warning to Central Powers.

LONDON, July 27.

It is officially announced that the Imperial Government propose to admit foodstuffs into the territories occupied by the enemy provided the enemy will reserve wholly to civilians all foodstuffs in those territories and will allow neutrals selected by the President of the United States to control the distribution. If this offer is refused or unanswered before the harvest time the Imperial Government will hold the Central Powers responsible and will exact such reparation as can be secured by the Allied arms or can be enforced by the public opinion of the neutrals for every civilian starved to death in the occupied territories.

Lord Lytton.

Appointed Civil Lord of Admiralty.

LONDON, July 27.

Lord Lytton has been appointed Civil Lord of the Admiralty in succession to the Duke of Devonshire who will be the next Governor-General of Canada.

Shackleton's Party.

LONDON, July 27.

BUENOS AIRES.—A Chilean steamer has returned to Tierra Del Fuego in a damaged condition after having towed the schooner "Emma" with Sir Earnest Shackleton on board 140 miles south of Cape Horn. The "Emma," proceeded towards Elephant Island in favourable weather.

The Irish Settlement.

Meeting of Nationalist M. P's.

LONDON, July 27.

A meeting of the Nationalist members of the House of Commons, Mr. Redmond presiding, decided to ask the Premier for a day for the discussion of the motion by Mr. Dillon demanding immediate disclosure of the Government's plan in regard to Ireland.

Premier's Action.

Mr. Asquith conferred with Mr. Balfour, Mr. Lloyd George, Mr. Bonar Law and Mr. Chamberlain for an hour to-day, after which he had audience of the King.

TELEGRAMS.

The question under discussion is believed to be connected with the administration of Ireland in war time in the event of negotiations for a settlement not being resumed.

The Irish members of the House of Commons will meet before the sitting to-morrow. Other parliamentary organisations are closely following events.

The Premier has promised to publish the precise agreement between Sir Edward Carson and Mr. Redmond.

The Abortive Irish Settlement.

Previous Terms Published.

LONDON, July 27.

The heads of Mr. Lloyd George's abortive Irish settlement have been published. They are generally as already announced. (See June 13th and July 15th).

The head regarding representation at Westminster reads:—The number of Irish representatives in United Kingdom House of Commons shall remain unaltered namely 103. It does not state for how long.

The head relating to Ulster simply defines excluded area and says Act shall not apply to it, does not mention the duration of exclusion.

The head relating to the duration of the Bill tallies with the statement made by Mr. Asquith on July 10th, substituting Parliament for Government in sentence:—Government had not then made permanent provisions for the Government of Ireland etc.

The Troop Train Incident.

MR. CHAMBERLAIN'S ANNOUNCEMENT.

LONDON, July 27.

In the House of Commons, Mr. Chamberlain announced that he had directed the Government of India, when they had fixed the responsibility for the deplorable troop train incident, to hold those responsible to strict account.

Statement by Lord Islington.

In the House of Lords Lord Middleton asked for further information regarding the Karachi troop train disaster. Lord Islington said that further enquiries had been telegraphed to India in regard to various allegations made here, but the replies had not yet been received. The information available all seemed to point to lamentable, if not culpable, negligence. He expressed the deepest sympathy which he was sure the whole House shared with the families who had suffered apparently unnecessary loss.

The Sentence on Casement.

A Petition for Remission.

LONDON, July 27.

The "Daily Mail" states that the execution of Casement has been fixed for the 3rd August.

The Inspector-General of the Redmondite Volunteers has forwarded to Mr. Asquith a petition for a remission of the death sentence signed by six Bishops, twenty-six Members of Parliament and fifty-one other notable persons.

Petition Presented.

The Petition for reprieve of Casement was presented to Mr. Asquith yesterday.

Kitchener Fund.

A Larger Committee.

LONDON, July 27.

Owing to the growth of the Kitchener Fund and with a view to placing it on a national basis the archbishops of Canterbury and York, Cardinal Bourne, Chairman of Free Church Council, the Chief Rabbi, General Booth, Admiral Jellicoe, Viscount French, General Haig, G. N. Barnes M. P., William Crooks M. P. the Viceroy of India and Governors-General of the Dominions have been invited to join the Council.

An army order warns officers and men that giving information regarding military operations to relative will be severely dealt with.

Obituary.

LONDON, July 27 th.—The death is announced of General Sir Henry Hildyard.

Holland.

Britain and Dutch Fisheries.

Dutch Fishers' Protest.

LONDON, July 27.

THE HAGUE.—With reference to the seizure of fishing vessels, the fishermen Union have telegraphed to the British Minister protesting. Sir Allan Johnstone has replied that it is useless to enter into a discussion, as the representative of the Dutch fisheries is discussing the matter in London.

Strong Protest Sent.

HAGUE.—At a meeting of the fishing industry to discuss the British seizures of ships, it was announced that Holland had sent a strong protest.

Submarines for Dutch East Indies.

LONDON, July 27.

ROTTERDAM.—The Feyencord shipyard is constructing four large submarines for the Dutch East Indies.

United States.

The "Deutschland" Obtains Clearance Papers.

LONDON, July 27.

BALTIMORE.—Clearance papers have been granted to the merchant submarine "Deutschland".

Mr. Daniel's Precaution.

WASHINGTON.—The Cruiser "North Carolina" and two Destroyers have proceeded to do what Mr. Daniels, Secretary for the Navy terms neutrality duty outside Virginia Capes. This is presumably in connection with the attempt of the "Deutschland" to depart shortly.

TELEGRAMS.

Germany.

The Flight to Berlin.
French Aviator's Feat.

PARIS, July 28.

Aviator Marcel Haw across Germany on the night of the 30th June, and was taken prisoner by the Austrians at Cholim, owing to the failure of his motor. He dropped a proclamation in German in Berlin, declaring that the Central Powers had premeditated war, that the strength of the Allies and distress in Germany were growing, and that the neutrals had been alienated by the cruelties of the Germans, who were fighting for bloodthirsty kings and junkers, while the Allies were struggling for the liberty of all peoples.

Turkey.

ENEMY FINANCE METHODS.

German Loan to Turkey.

LONDON, July 27.

Official reports from Constantinople state that Turkey is obtaining a further advance of about £2 millions from Germany, but will receive it not in coin, but in depreciated German Exchange bonds on which they will base a fresh issue of paper money. This transaction illustrates the methods of enemy finance.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Calcutta.

Bengal Chamber of Commerce.

Meeting with Sir George Barnes.

CALCUTTA, July 27.

There was a fairly large gathering of members of the Bengal Chamber of Commerce this afternoon to meet Sir George Barnes, who had a prolonged conference with the Chamber's Committee on the previous day.

Sir Francis Stewart, President, presided, and, in the course of his opening remarks, regretted the absence of Sir William Meyer, who had left Calcutta under pressure of other engagements. The question of income tax had been taken up with him by the Committee, and Sir William stated that he was already in communication with local Governments regarding the improvement in the methods of assessment and collection, and he hoped to see distinctly good results before long. Sir Francis expressed the hope that the recently issued Hostile Foreigners Trading Ordinance meant that Government was going to set about the summary winding up of all enemy firms straight away and use the powers it has got. With reference to the assurance that India would be not only considered but consulted with reference to trade problems after the war, some anxiety had been aroused recently owing to the fact that Australia and Canada were represented at the Economic Conference at Paris, but not India, and also owing to the fact that the Premier, at Ladybank, had referred to self-governing dominions and colonies but not to India. It was true that the apprehension had been dispensed to some extent by later telegrams, but the speaker hoped that the Hon'ble Member would dispel it altogether to-day. He then dealt with the extension of the broad gauge to Siliguri and the prohibition of export of steel from India.

Mr. Bray.

The Hon'ble Mr. Bray, the next speaker, dealt with trade after the war. He regretted that one Chamber had published its own detailed suggestions before the sitting of the Conference of the Chambers. Personally he considered a completely self-contained Empire impracticable, for in that case what would the Allies say? But there was nothing unnatural in the owner of a property saying "No one shall come in except on my terms." So with the Empire. They could allow some nations in as welcome guests, others as paying guests. (Laughter.) Protective duty was like the boomerang. It will probably hit us hard even if it hit the enemy harder. They must, therefore, be prepared to pay besides for protective tariff and consider it was worth the price. It might be that the British had taken half the world without opposition because of the open door. No protective tariff would be of any good if they allowed foreigners the freedom of action in the Empire that they had in the past. Of the five courses now open they should keep the Empire for British subjects, admitting others only on terms, and war conditions as regards trade should be continued for a period after peace had been declared. That was invaluable if practicable. The problem was to find a golden mean.

Mr. Crum.

Mr. W. E. Crum invited Government's attention to the taxation of income earned on British capital employed in India, compared with the taxation on the profits made by foreigners. English income and super-taxes (at maximum) amounted to 8 sh. 6d. in the pound, whether remitted home or not. Nobody grumbled at that, but foreign capitalists should undergo similar disabilities. He believed that taxation powers in this respect had been taken in Britain and Australia.

Mr. Arouside.

Mr. W. A. Arouside urged closer contact between Government and Commerce. Correspondence with or visits to a place a thousand miles away was antiquated. The working portion at least of the Commerce and Industry Department should not go either to Delhi or Simla, and the senior staff should be permanent. He urged a bold railway programme, and the tapping of India's loan resources by the issue of premium lottery bonds.

Sir George Barnes' Speech.

In the course of his speech, Sir George Barnes said that it was fully alive to the necessity of the Commerce and Industry Department maintaining close touch with Indian business interests. Calcutta had been not un-

favourably affected by war conditions, though regarding tonnage he could not hold out much hope of great improvement for a long time to come. He acknowledged the patriotic and liberal spirit in which the millowners and shipping interests of Calcutta had dealt with the question of supply of sandbags. He felt sure that the Industrial Commission would have their support, and assured them that the Government of India meant business. The Government of India's proposals for an enlarged Commercial Intelligence Department would, he hoped, render available for merchants throughout India the information collected by an extensive organisation which the Home Government were setting up in the city of London. The Government of India intended to use the Hostile Trading Ordinance with energy, thoroughness and justice. Regarding trade after the war the Government was now examining in detail the different heads of export trade in which every interest had been largely concerned. When the question as a whole came to be considered they had the definite promise of the Secretary of State and the Prime Minister that India would be called into consultation and take part in the Councils of the Empire. Regarding the prohibition of the export of steel sections, it was necessary to prevent the country being drained of its manufactured steel. Regarding the income tax Sir George Barnes requested Mr. Crum to let him have a memorandum on the subject.

The meeting then broke up with the usual expressions of thanks.

Commissions for 42 Officers.

CALCUTTA, July 27.

A Press communique states that forty two Officers under the Government of Bengal are being permitted to apply for Commissions in the I. A. R. O. Twenty one belong to the I. C. S. five each to Police, Education and P. W. D., two to Excise and the remainder to other Departments. Twenty two in addition had already joined excluding those who joined on furlough for the period of the war.

Punjab.

The Umballa Murder Case Trial.

LAHORE, July 27.

In the Umballa a murder case before the Chief Court, to-day, Inspector Beatty cross-examined said that the Superintendent of Police and other officers were doubtful when they were shown the accused's trousers whether the stains were really blood marks. Mr. Whistler, Superintendent did not think them to be blood stains. Witness noticed a carbolic soap in the bath room used by the accused and thought that he detected the smell of carbolic soap over a stain on the accused's trousers. The marks were less distinct now than they were then.

Mr. Tomkins, Deputy Inspector General of Police said that Colonel Lane examined the accused's arm at his suggestion and gave the opinion that they were finger nail marks.

The accused's statement before the Magistrate of Umballa who committed him to the Sessions, was then read and His Lordship then examined the accused, who said that he did not realise that he was suspected of murder till his arrest. The marks on his arm were caused by his wife 2 or 3 days before she left for Ahmednagar to see a friend. He might have told the Police that the marks were mosquito bites. Mr. Tiver told him after the murder that his brother was first engaged to his wife, and that they had a bitter quarrel on the wedding night when Mr. Tiver's brother used some angry words to Mr. Tiver. He asked Mr. Tiver if his brother was in India with the Territorials but as Mr. Tiver did not think so, he did not mention the matter to the Police. His suspicion fell on Kalia, Mr. Tiver's servant, whom he once saw in bad company. The Magistrate at Umballa wanted him to explain the marks on the trousers and arm, but he did not do so as he thought in that case the Police would still harass him and he might be discharged from the Army. Mr. Tiver gave his trousers to the dhobie. He did not give them for wash. He had never any improper relations with the deceased. As he thought that robbery was the motive of the murder he asked about the deceased's satchel where she kept money. He had seen the deceased handle that money bag for money. The accused then made a voluntary statement stating that he accidentally got his foot on a dog's chain, at Mr. Tiver's house on the day of occurrence. Thereupon the dog caught his leg. Either that, or the fact that he touched the deceased as she lay dead might account for the stains.

Mrs. Browning Examined.

Witnesses for the defence were then examined the most important of them being Mrs. Browning, wife of the accused. She said that she was a widow when she married the accused last year. She went to Ahmednagar some days before the murder. The accused appeared quite natural on her return. They sent floral wreaths to the deceased's grave. The accused did not say to Mr. Tiver in her presence that had she been at Umballa the murder would have not taken place. Shortly before she left for Ahmednagar the accused once tried to catch her and she, whilst rescuing herself from his grip, playfully hurt his wrist with her nails, which he used to keep long. The accused was rheumatic and used to have liniment rubbed on him.

A neighbour of the accused, examined, said that after the murder the theory was that some soldier had committed the murder and the police suspected many people.

The Government advocate and Mr. Bomanji then addressed the jury for the prosecution and the defence respectively.

His Lordship would address the jury to-morrow.

DISHONESTLY MISAPPROPRIATING
Rs. 13,000.

Falsification of Accounts.

LAHORE, July 28.

In the criminal case filed by the official liquidator of the Popular Bank against gopi Chand, late Managing Director of the Bank, Rai Sahib Labhu Ram, Magistrate, after hearing the prosecution counsel framed on the 26th inst. charges under Sections 409, 420 and 467 of the Indian Penal Code and section 236 of the Indian Companies Act of 1913, against the accused for cheating one Diwanchand and thereby

dishonestly misappropriating Rs. 13,000 to which he was not entitled and falsifying books of accounts to that purpose. 10th August has been fixed for the next hearing of the case when prosecution witnesses will be re-examined.

Bombay.

The Tata Iron and Steel Company.
General Meeting of Shareholders.

BOMBAY, July 27.

An extraordinary general meeting of the shareholders of Tata Iron and Steel Company was held this evening for the purpose of considering the suggestion put forward by the directors for increasing the commission of the agents of the Company as well as the period of agency. The meeting, which was presided over by Sir Sasoon David, was a stormy one, and, after about two and a half hours discussion, had to be adjourned till next week without coming to any conclusion. The minimum commission which Messrs. Tata, Sons and Co., Agents of the Company, are at present entitled to is Rs. 50,000. Their commission on the Company earning is at present five per cent. The suggestion made is to the effect that henceforward they shall get commission on a graded scale according to the dividends to the shareholders with a maximum of ten per cent on the net profit and a minimum of Rs. 50,000.

Sir Sasoon, in moving the proposal, said that, in justice to the agents he thought it necessary to assure them that the proposal to increase their commission had originated entirely with the Board of Directors other than those who were members of the agents' firm and had been in abeyance until now in deference to the agents' own wish. He then referred to the arduous work of the Tata in conducting preliminary investigations and research which laid the foundation for the ultimate success of their enterprise. With exemplary energy and resourcefulness the agents had successfully grappled with enormous difficulties. They had rendered signal and valuable service by pledging their personal credit with banks to secure enormous financial facilities, necessary for the conduct of the business. He added that no other firm would have undertaken the work and responsibilities of such magnitude on so meagre a remuneration as they were getting at present.

Sir Fazulbhoy Currimbhoy seconded the proposal. Many speakers who followed, while admitting the justice and necessity of increasing the remuneration and eulogising the services rendered by the Tatas, said that, this was not the time to bring forward the proposal. Some advocated that the proposal should be dropped entirely. Others wanted it to stand over for some time. A fourth party suggested the appointment of a committee to go into the matter.

Sir Ibrahim Rahimtullah said that all the facts had not been placed before the shareholders. They were talking of a percentage and did not talk of figures. Rumour had it that the Company's profits for years would be fifty lacs. As at present they would make about three lacs on that sum. He asked was that not adequate? He asked the Directors not to persist in their resolution.

Mr. Perrin, Consulting Engineer of the Company, who has just come down from England, spoke highly of the company and the agents. He said that when the new extensions were completed all competition would be overcome and they could produce cheap steel. The meeting eventually adjourned till next week without arriving to any understanding.

It is understood that Mr. Barton, Secretary, Telegraph Association, has received instructions under the Defence of India Rules, to make his residence at Dharmasala.

Notice on Mr. Tilak--Hearing Postponed.

POONA, July 27.

The hearing of the notice issued against Mr. B. G. Tilak on charge of orally disseminating seditious which was likely to bring into contempt or hatred or excite disaffection towards Government, by the District Magistrate of Poona, which was fixed for hearing to-morrow has been postponed to Wednesday the 2nd August. It is understood that Mr. M. A. Jinnah and Mr. Joseph Baptista from Bombay will defend Mr. Tilak.

The hearing of the case in which Mr. Tilak has been asked to show cause why he should not be bound over to keep peace has been postponed. 2nd August was the date first fixed upon but this was found not long enough to enable counsels on both sides to go through the speeches and other matters said to be relied on by the prosecution. Hence either the 7th or the 11th August will be the date of the first hearing.

Burma.

Seven Death Sentences.

MANDALAY, July 27.

The Special Tribunal to-day sentenced the remaining thirteen accused in the seditious case. Seven were sentenced to death with recommendation for mercy in one case. Five to transportation for life and one to seven years transportation. Forfeiture of property was pronounced in all except the last case.

LATEST TELEGRAMS.

LONDON, July 27.

In the House of Commons Mr. Asquith agreed to add Naval and Military Representatives to the Dardanelles Commission and Mr. Wedgwood to the Mesopotamia Commission. Both Commissions will be empowered to inquire into the origin, inception and conduct of operations.

PETROGRAD.—It is officially announced that the Russians continue to pursue the retreating Turkish army in Armenia. We have seized a depot of warshorse at Erzinjan. The Capture of Erzinjan is most important, it secures the Trebizond-Erzurum road and gives the Russians unfettered use of the sea base of Trebizond which will be most useful if the Grand Duke means to strike at Turkish main positions at Sivas 120 miles from Erzinjan and enter Anatolian plains the heart of Turkish Empire.

WASHINGTON.—The Senate has passed the Bill authorising an expenditure of 312 Million Dollars on the army a third more than was voted by the House of Representatives.

జెజవాడ వార్తలు.

(మా స్వకీయవిశేషము యొద్దనుండి)

నూజువీడు బ్రహ్మకేను.

జెజవాడ జూలై 24:— ఈ కేసుయొక్క తర్వాత సానము చెప్పబడి 20 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. తర్వాత సానము తేలితదనియు గనుక 24 వ తేదీకి తిరుగ వాయిదా వేయబడినదియు ఆ జూరు జూరులు మేజిస్ట్రేటు హుక్కు గారు సెవిచ్చిరి. తూర్పువారు సెలవుమీద హుక్కు గారు 22 వ తేదీని స్వీకృతిగానికి చార్జి బిప్పింది వెళ్లిరి. హుక్కు గారు తీర్పు ప్రాసెంటుల చెప్పిరి కాని కాగితము లేదనియు, తాము రికార్డుమాడవలసి యున్నందున ఆగస్టు 22 వ తేదీకి వాయిదా వేసితిమనియు స్వీకృతగారిరి. కావలి కేంకరావు ఒందరు అసిస్టెంటు జిస్ట్రేటు పి. కాంతయ్య, గుంటూరు బ్యాంకి గుమస్తా రంగారావు గార్లయొక్క క్రాసు పరీక్ష చూయొక్క తర్వాతను జరుగవలయునని చూద్దయ్యాడును రిచీమందు గారు కోరగా కోర్టువారముల కంగీకరించిరి.

కాగితపరీక్ష జరిగిన వెంటనే ఉభయపక్షములను జూరుకును, ఆయె స్వీకృతగారు తర్వాత సానమును చెప్పెడిరు.

ఈ కేసుయొక్క తర్వాత సానముకు వివరము ఇచ్చట జూరు మిక్కిలి ఆతురతతో నున్నారు. ఈ దినము కోర్టు నిండి పోయినది. ఎవటికి వెళ్లినను కేసు సంగతి చెప్పకొనదు నున్నారు.

తనాశిల్ దారు.

మూడు సంవత్సరములకు వైగా మాకు తనాశిల్ దారు గారు నన్ను జరిగియు జగన్నాథరావు పంతులుగారికి మా యూరి నుండి మార్పుకలిగినది. పంతులుగారు కాంతయ్యయ్య. కొందరు తనాశిల్ దార్లవలె తాజేదారులనుగాని మనము కరణములను గాని తూలనాడక వారిని చూడరాదని మా ముందు డి. తనాశిల్ దారి అయినతోడనే మనవారు కొందరు దాష్టీ కపు పంతుల కృతవర్తన నడుపుట మనమందర మెరిగిన సంగతియే. జగన్నాథరావు పంతులు గారావధినివలంబించితేదని చెప్పినచో వారి బుద్ధిశక్తిలత నువ్వరచున్నది. కాని వీరుచేసిన పనులను విమర్శించు కుండుటకు వీలులేదు. ప్రభుత్వమున సామా కాదు పశువునున్నా విమర్శించవలసియున్నది. వీరు ఇవటికి కాలవెట్టిన మొదటి సంవత్సరములో తిరుపాటల పశు వెట్టించు చుండెననికీ మూడు సంవత్సరములలో ఏటేట పశు హెచ్చించుచుండి నేడు నూరు రూపాయలయ్యెను. మూడు రెట్లు ఆదాయపున్న వృద్ధిచేయబడినదిగా. ఆ ఆసా మికి ఆ దాయము కూడ వృద్ధి ఆయ్యెనా యని మన మాలో చించిన పక్షము వ మనము చాలమట్లు కు మోసపోవుము. అటుల ఆదాయము అభివృద్ధియైనచో మనకేదా రాభివృద్ధి మొదలగు ? తెక్కలలో ఆంకెలు పెద్దవిగ క స్పందించుచునాని నిజముగధనికుడుకాలేదు. ఏవిధమునైన నేమి రివిన్యూ ఎక్కువగుటకై పంతులుగారు కృతచేడి. కాని ప్రజల కష్టములమును నాలోచించి యుండలేదు. అధికాదాయము పన్నును చెల్లించుటకై ప్రజలు ఎంతకృతచేడు చుండినో పంతులు గారు తాలో చించి యుండలేదు. తన తోడివారి కష్ట సుఖముల నెప్పుడు ఆలోచించడో ఆట్టి మానవునియెడ తోడి ప్రజలకు అపరాధ ముకూడ తక్కువగుట సాధ్యమేకము. వీరిసానమున రావు సా హెబు కేదాంతమురామ శాధముగారు నియమించుచుడినారు. తాటిచెట్ల తెగళ్లను పోగొట్టుటకై చాలపరిశ్రమచేసేయుండుటచే కొలదికాలముక్రిందట వీరిని రావుసా హెబుబిరుదముతో ప్రభుత్వమువారు గౌరవించిరి. అధికరావడిపన్నును చెల్లించ జాలక బాధపడుచున్న మాతలా కా ప్రజల కష్టములను తొల గించుటకై వీరు ప్రయత్నింతురుగాత యని కోరుచున్నాము.

కమ్మలావుల వెదచెల్లునది సువాసనద్రవ్యరాజము

ఆలోచనము స్పెంట్ కోసినది కాదు. ముగంధపుష్పముల రసము. నాలుగు రిండుపుష్ప తేలిగుడ్డపై వేసికొనినచో ఎంత ఎనోవారముగనో యుండును. జీవతానిలమును నుండవలె నాపందము గలిగించగలము

కల చిన్న సీసా 1-కి	...	0-8-0
,, మధ్యరకం ,,	...	0-12-0
,, పెద్దసీసా ,,	...	2-0-0
ముగంధ కాళ్ళ ,,	...	0-1-0

వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

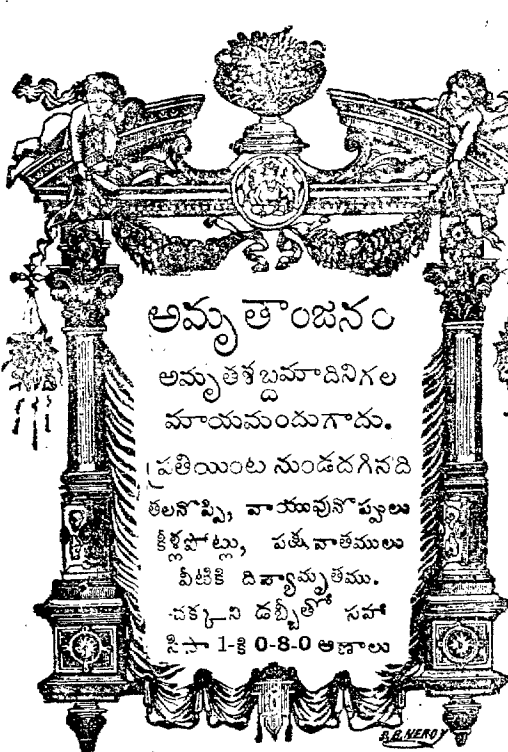
సోలువజంట్లు:—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ లిస్టు లెమికల్ కంపెనీ, నెం 155 నూమానుసీరు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజంట్లు:— మెహతా పురుషో త్తంమూర్తి, నెం 29, వై.నాథులకో రోడ్, తూలంగడిసూకుం, మద్రాసు.

మున్సిసిల్ ఎన్నికలు.

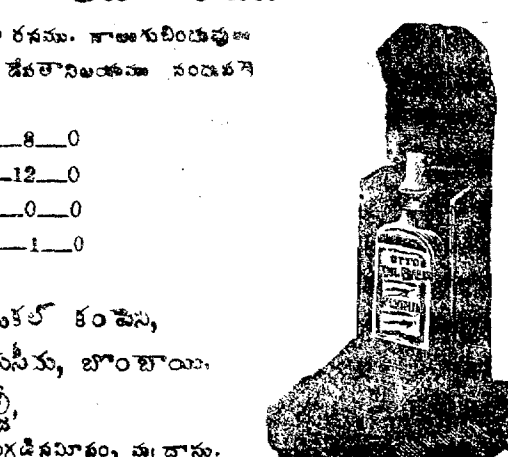
మున్సిసిపాలిటీలలోను, తాలూకా బోర్డులలోను మనము ఆరితేలిమీ మనము స్వపరిపాలన కర్తవ్యముగనుచునీ నమ్మ వారితో నేను ఏకీభవించజాలను. ప్రస్తుతపు మున్సిసిపాలిటీలు వేల సంవత్సరముల తరబడి ఉన్నను మనకు వికృతములు అభి వృద్ధికాదు. రామరామ పరమహంస విరోధమును హెచ్చుచు న్నున్న మున్సిసిపాలిటీలను తాలూకా బోర్డులను మనకు స్వేచ్ఛ గ కదలినచో బహుభాగముగా నానిని మనము పరిపాలించుట గురుము. కాని మనము చేతకానివార ము మనవైరి అంతుక ముగ అధికారుల లెక్కచించుచుచునో అట్లుడే మనకు స్వతం త్రీబుద్ధి సన్నగిల్లుచున్నది. అధికారులు అభ్యర్థులుగ నున్న సంఘములను గూర్చి మనకు ఆలోచన అరసరమే లేదు. అభ్యర్థుల ఎక్కుకొనెను అధికారులు మనకుండి ఆయన మంచి వాడగుట సంభవించెనేని ఆయనవైరి అధికారి అంతుకముచు ను. ఉన్నప్పటికిని కర్తవ్యముల వికృతములు చెడదు.

ఉన్నాగి కాని అభ్యర్థుల ప్రభుత్వమువారు కేర్వరచెడి మా జెజవాడ మున్సిసిపాలిటీ వంటి సంఘములలో ఎన్ని వేల సంవత్సరములు పరిచేసినను వికృతములు చేకూరుట ఆసంభ వని అనుభవముమీద తెలియుచున్నది. వైరుమక ప్రభుత్వ మువారిచే నియోజింపబడినందున ప్రభుత్వమువారిని సంబోధి పరచుట ఆయనవిధియై యున్నది. అట్టిస్థితిలో ప్రజలచే నెన్ను కొనబడు కర్తవ్యులర్హము వైరుమకకు నేకీభావముకుడరనేరదు. అనేక సంవత్సరములు వైరుమక నుండగోరినపక్షమున కర్తవ్యులర్హ ఆపవలసియు, కర్తవ్యులర్హ పోట్లబలలన కని జరుగుట లేదనియు ప్రభుత్వమువారికి నామినే టెడ్ వైరుమక తెలియవచ్చుచుండుట ఆచారముగ కర్తవ్యమునది. తనకు ఎక్కువ కర్తవ్యులర్హతోడుగ నుండిరే భయమేలేదు. లేకపోయెనేని కొన్నాళ్ళు కొందరిని మరికొన్నాళ్ళు మరికొందరిని తనవద్దకు చేర్చుకొని వారిని ఆటబాట్టులుగ జేయుచుండును. నామినే టెడ్ వైరుమక ఉన్నప్పటికిని, ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిన కర్తవ్యులర్హ ఎక్కువగా నుండురేని ఆయనఆటము సాగనేరవు. ప్రభుత్వమువారిచే ఏర్పాటు చేయబడిన కర్తవ్యులర్హ సంఖ్య ఎక్కువఉన్న రోజులలో మా మున్సిసిపాలిటీకి ఈ దురస్థ పడెను. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారిచే నేర్పాటు చేయబడుచు వారి కంటే ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు కర్తవ్యులర్హమును రెట్టకేర గున్నారు. వీరిని వచ్చేయూపములో ఎన్నుకొనుటయు ఏర్పాటు చేయబడినది. ఈ ఆటకాటము మా యూరివారు ఊతగా వున్నకాని నుడయెననిన నాలుగు సంవత్సరముల వైరుమకును ఎన్నుకొనెడి అధికారులు త్వరగా రానున్నది నిశ్చయముగ చెప్పవచ్చును.

అమృతాంజనం
అమృతకల్పమాదినిగల
మాయమందుగాదు.
ప్రతియింట నుండదగినది
తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు
కీళ్లనొప్పులు, పక్షవాతములు
వీటికి దివ్యమృతము.
చక్కని దబ్బితో సహా
సిసా 1-కి 0-8-0 అణాలు

ఆటోమోటార్ బహారు (రిజిస్టరు)

ఆటోమోటార్ స్పెంట్ కోసినది కాదు. ముగంధపుష్పముల రసము. నాలుగు రిండుపుష్ప తేలిగుడ్డపై వేసికొనినచో ఎంత ఎనోవారముగనో యుండును. జీవతానిలమును నుండవలె నాపందము గలిగించగలము

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills - - - 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malarial Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

మీ కవనర మైనచో
యం త్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత పోయినట్టిగాని పనులనుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, పంపులు వంపులుగ వంచ బడిన లేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామా నులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱిం చియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల సలహా నాలోచింపవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాల ములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మ్రోగినవారు.

విలాసము:—
ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ
సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్
తపాలపెట్టె నెం 5535 రు,
389 మదరాసు.
(వై కామ్రాజిజిగ్ గోదావరపుడు ఈ కత్తిక చేరుకూడ నుకవారింప గోరుచున్నాడు.)

దంతచూరము
పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

ఈ దంతచూరముతో
పండ్లు జోముటవలన
చిగుళ్లనుండి రక్తము
ప్రవించకుండును.
నోట ముగ్ధము లేక
యుండును. పండ్లు
ముత్యముల లెల్లగా నుండును.
అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.
సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు
తగియున్నది.
పండ్లకు బలము నిచ్చును.
చిగుళ్లు గట్టిపడెను.
ప్రతివారము వేలకు వేలు డబ్బీలువిక్రయము
డబ్బీ 1-కి 0-2-0. డబ్బీ రూ. 1-2-0.
అమృతాంజనము డిసో,
7, తంబులెట్టివీధి, బాగ్గిటపును, మదరాసు.

కావలెను
అంధ్రజేతము నందలి ప్రతి ముఖ్యకట్టెగము నందును అంధ్రప్రతికకు క్రొత్త పంచాదార్లను కుదుర్చ గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.
అంధ్రప్రతికా కార్యాలయము.
పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు
అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.
వ్యవస్థాపకుడు.

